Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 67 (2069) ♦ Середа, 14 квітня 1999 року ♦ Ціна договірна

14 квітня

✔ 1768 р. Повстання гайдамаків під проводом запорожця Максима Залізняка і сотника Івана Гонти проти польського панування.

✔ 1882 р. У селі Ратнів Луцького повіту народився В. Липинський — український громадський, політичний діяч, історик, автор монографії «Україна на переломі», історіософських есе «Листи до братів-хліборобів».

✔ 1941 р. Указ Президії Верховної Ради УРСР про реєстрацію громадянського стану в західних областях України, за яким у священиків вилучали церковні книги.

Сам на сам із гіркотою полину

Ранкове і денне засідання 13 квітня

Парламентська хроніка

Тема дня уряду у парламенті мала гіркий присмак: Кабмін звітував про виконання Закону «Про статус і соціальний захист громадян, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Народні обранці засипали міністра з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Василя Дурдинця гострими запитаннями, а міністр, «відбиваючи» їх, намагався переконати у тому, що уряд діє. Однак депутати думали інакше.

(Закінчення на 2-й стор.).

УВАГА, «гаряча» лінія!

15 квітня гостем нашої редакції і вашим співрозмовником, шановні читачі, буде Голова Верховної Ради України Олександр Миколайович Ткаченко.

«Гарячий» телефон 225-40-25

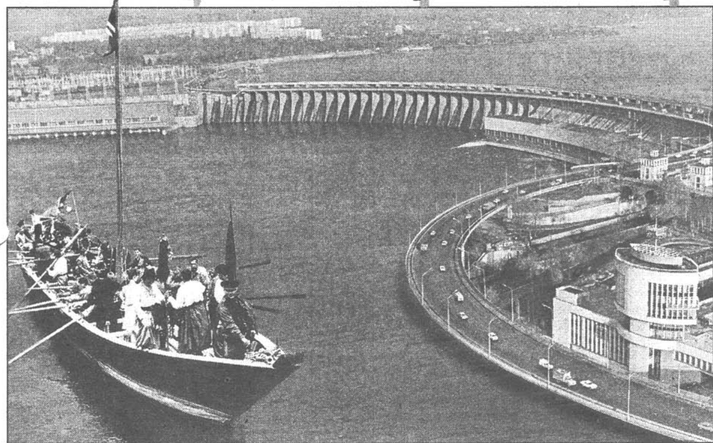
цього дня до ваших послуг з 18.00 до 20.00. Телефонуйте й ви зможете почути відповіді на питання, що вас хвилюють, безпосередньо від Голови Верховної Ради.

Красна шахта перспективою

5

ВРЯТУЙМО запорозьку чайку!

Запорізькі підводні археологи виявили у старому руслі Дніпра на глибині десяти метрів легендарну запорозьку чайку — козацький бойовий човен. Він досить добре зберігся, отже, може бути історичною святинею для нас, як, скажімо, для норвежців частини знайденого корабля вікінгів.

Як підняти, як зберегти священну реліквію?

(Про це читайте на 9-й стор.).

У номер

Найактуальніші питання: війна та мир

Київ відвідали глави зовнішньополітичних відомств країн, які представляють теперішню трійку головуючих Європейського союзу. Мета візиту міністра закордонних справ Фінляндії Т. Халонена, держсекретаря МЗС Австрії Б. Ферреро-Вальднер та їхнього німецького колеги Й. Фішера, а також виконуючого обов'язки члена Європейської комісії Ганса ван ден Брука — консультації з Президентом України Леонідом Кучмою, главою МЗС Борисом Тарасюком. На зустрічах сторони обговорили актуальні проблеми міжнародних відносин, зокрема ситуацію в Косово та способи відновлення миру в цьому та інших регіонах континенту.

Хроніка останніх днів агресії

❍ Авіація НАТО знову бомбардувала нафтопереробний завод у Панчево і адміністративний центр Косово — Приштину. Уперше було запущено ракету по пасажирському поїзду, який прямував із Белграда до грецького міста Салоніки. Є людські жертви.

❍ Міністри закордонних справ 19 держав—членів НАТО під час надзвичайного засідання ухвалили рішення продовжувати бомбардування Югославії доти, доки країна не виконає всіх вимог НАТО.

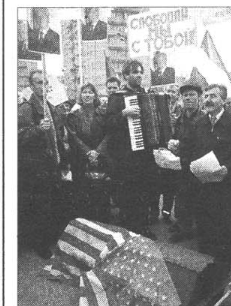
❍ Міністр оборони США Вільям Коен заявив про можливість призову американських резервістів. Він же віддав і наказ відправити до Європи ще 82 бойові літаки.

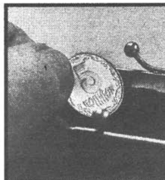
❍ Польща приєдналася до військової операції НАТО проти Югославії і відправила в район конфлікту військово-транспортний літак Ан-26.

❍ Рада НАТО ухвалила план розміщення в Албанії свого військового контингенту (8 тис. солдатів та офіцерів) «для здійснення гуманітарної допомоги».

❍ Автоколона з гуманітарною допомогою, наданою урядом України біженцям — громадянам СРЮ, прибула до Македонії.

❍ Не вщухають мітинги протестів проти бомбардування Югославії. **На фото АП: серби, що мешкають у Москві, принесли до Посольства Франції в РФ труну, накриту американським прапором. Очевидно, в такий спосіб вони «натякали», що станеться з Європою, коли в ній господарюватиме США.**

Заробімо гроші, що «згоріли»

7

Це пірке слово «воля»

10

Благодійність

Вчасна допомога — щира подяка

Редакція отримала листа від педагогів та учнів Хустської загальноосвітньої школи-дитсадка I—II ступенів, батьківської громади. Закарпатці висловлюють щиру подяку працівникам редакції газети, особисто спеціальному кореспонденту «Голосу України» І. Гудзоватому та колективу акціонерів Хорольського механічного заводу і його директору М. Міщенку за допомогу в ліквідації наслідків повені. Надзвичайно вчасними, йдеться в листі, були одяг та харчові продукти, що їх отримали учні та працівники школи, мешканці мікрорайону від колективу газети, а також від жителів сіл Заставнянського району Чернівецької області. А нещодавно акціонери Хорольського механічного заводу перерахували на адресу школи-дитсадка свої дивіденди. Тепер школа на ці кошти зможе придбати нові парти, обладнання тощо.

❍ 89 снарядів часів Великої Вітчизняної війни знайдено у Ватутінському районі Києва.

❍ За минулий тиждень заборгованість у зарплаті вчителям України зросла на 15,7 млн. грн. і становить 421 млн. грн.

❍ Зафіксовано незначне підвищення рівня води на Дніпрі вище Київського водосховища.

P.S.

Бомби і ракети болю не знають

У номер

✔ Київ

Звернення до громадян

Як повідомила парламентська прес-служба, сьогодні під головуванням заступника Голови Верховної Ради України Віктора Медведчука відбулося засідання тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування обставин загибелі народного депутата України В'ячеслава Чорновіла.

Учасники засідання накреслили план роботи комісії. Зокрема, ухвалено рішення звернутися до громадян України через засоби масової інформації з проханням повідомляти про будь-які обставини загибелі В'ячеслава Чорновіла, якщо вони мають таку інформацію. Надсилати повідомлення можна до Верховної Ради безпосередньо на ім'я керівника комісії, заступника голови парламенту Віктора Медведчука.

Передсвяткові сюрпризи від прем'єра — догани замість пасок

Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко у п'ятницю виніс догани ряду керівників центральних органів виконавчої влади, зокрема, міністру фінансів Ігорю Мітюкову, голові Державної податкової адміністрації Миколі Азарову, першому заступникові міністра АПК Юрію Лузану за недостатню роботу щодо забезпечення надходжень до бюджету в установленому обсязі платежів, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

На засіданні зазначалося, що падіння промислового виробництва в Україні в першому кварталі 1999 року становило 2,4 % по відношенню до відповідного періоду 1998 року, а в березні 99-го — 2,7% в порівнянні з березнем попереднього.

В. Пустовойтенко піддав гострій критиці діяльність низки міністерств та відомств, зокрема Міністерства промислової політики, за незадовільну роботу щодо стабілізації фінансово-економічної ситуації в країні. Прем'єр нагадав керівникам центральних органів виконавчої влади про персональну відповідальність за заходи щодо стабілізації діяльності у підвідомчих їм галузях і забезпечення надходжень до бюджету у встановлених обсягах. Він також назвав «загрозливим» стан економіки в країні і підкреслив у зв'язку з цим, що такі засідання уряду, присвячені аналізу розмірів надходжень до бюджету, проводитимуться кожні 10 днів. Готуйтеся до своєї порції доган, панове міністри.

Є конфедерація

Пройшло зібрання представників єврейських общин нашої держави. Делегати форуму утворили Конфедерацію єврейських громад України, лідером якої обрано Іллю Левітаса. Як повідомили інформаційні агентства, світові і європейські організації євреїв офіційним представником визнають саме Конфедерацію єврейських громад.

✔ Чернігів

Новини за «Обрієм»

У Бобровиці Чернігівської області розпочала роботу телерадіокомпанія «Обрій». Її перші передачі вже подивилися мешканці кількох районів Придесення. Журналісти планують бути в телеефірі щодня з 18 години до півночі. Вони інформуватимуть про події місцевого життя, готуватимуть дитячі, розважальні передачі тощо.

✔ Фотофакт

Сформований на базі п'яти військових училищ Харківський інститут льотчиків ВПС України — єдиний навчальний заклад, де готують майбутніх захисників українського неба.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА (ДІНАУ).

Сам на сам з гіркотою полину

Ранкове і денне засідання 13 квітня

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

Чому турбота про постраждалих від Чорнобиля не є пріоритетною у державі? Чи не бажає уряд концептуально переглянути підхід до соціального захисту чорнобильців? Чому несвоєчасно виплачують пенсії, пільги та компенсації? Чому досі не відселено всіх мешканців забруднених територій? Відповідь уряду на ці та багато інших запитань була фактично одна: причина всіх негараздів — дефіцит коштів. За словами В. Дурдинця, нині в Україні понад три мільйони постраждалих від Чорнобильської аварії. Фінансування чорнобильських програм нинішнього року потребує близько 4,5 млрд. грн. У той самий час держбюджетом-99 передбачено лише 1,3 млрд. Торік виконання чорнобильських законів профінансовано на 31 відсоток від потреби. Заборгованість із соціальних виплат чорнобильцям становить понад 650 млн. грн. Кабмін вбачає вихід зі становища у перегляді напрямів фінансування, визначенні пріоритетів (скажімо, пенсії інвалідам, безплатні рецепти, оздоровлення дітей) та у відповідному перерозподілі коштів. Уряд вніс на розгляд ВР проект закону про новий порядок формування Чорнобильського фонду. Однак, як наголосив Василь Дурдинець, всі ці проблеми Україні доводиться розв'язувати самостійно.

Голова Комітету з питань екологічної політики та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Юрій Самойленко звернув увагу на «свідоме блокування фінансування чорнобильських програм Мінфіном». У комітеті не зменшується потік скарг людей. Щоб ці листи зупинити, наголосив Ю. Самойленко, треба запрацювати виконавчій владі. Вищий законодавчий орган зі свого боку кроки зробив, прийнявши потрібні закони.

Представники всіх фракцій фактично зійшлися на тому, що не можна допустити скорочення обсягу чорнобильських програм. Однак ліві сили намагалися використати слухання цієї проблеми, щоб закликати до зміни економічного й політичного курсу держави.

Зрештою, депутати за підсумками дня уряду прийняли постанову (253 — «за»), в якій роботу Кабміну з виконання закону про соціальний захист «чорнобильців» визнали незадовільною та зобов'язали уряд забезпечити фінансування видатків на ліквідацію наслідків чорнобильської катастрофи на рівні, передбаченому держбюджетом, погасити заборгованість із соціальних виплат.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Бажане й дійсне

У дебатах на семінарі на тему «Народний депутат України і засоби масової інформації», що недавно відбувся, деякі народні депутати від правих політичних сил казали, що за пострадянський час наша країна стала демократичною чи значно наблизилася до демократії.

Член Руху пан Кулик на підтвердження цієї тези провів такі паралелі між сьогоднішньою буржуазною та донедавна соціалістичною Україною. Тоді, мовляв, не міг навіть відбутися отакий семінар. А журналісти, громадяни не могли вільно висловлювати свої думки. А тепер, стверджують праві, — повна свобода слова.

Погодьтеся, казати «так» — означає видавати бажане за дійсне, заплющувати очі на судове переслідування і навіть відстріл журналістів, які, слугуючи справедливості, казали правду, котра колола очі «жирним котам». Значить не звертати уваги на дії виконавчої влади, спрямовані на повне підпорядкування їй засобів масової інформації, на перекриття шляху до них представникам опозиційних сил, особливо лівих політичних партій, на задушення опозиційної преси.

Та навіть якщо відкинути всі ці сумні реалії нашого теперішнього життя або не брати їх до уваги, чи правомірно судити про ступінь демократичності суспільства тільки з можливості громадян загалом і журналістів зокрема вільно висловлювати свої погляди? На моє переконання, це і недостатня, і не головна підстава для цього.

Народовладдя — основа, серцевина демократії. А починається вона не тоді, коли кожен має змогу казати все чи майже все, що думає, а лише тоді, коли влада прислухається до голосу громадян, до їхніх прохань і вимог, діє, зважаючи на громадську думку, в інтересах народу (принаймні його більшості, навіть якщо інтереси різних верств населення не збігаються чи антагоністичні, як у буржуазному суспільстві).

Чи маємо ми хоч якісь підстави сказати, що виконавча влада сьогоднішньої України (Президент, його адміністрація, уряд), зважаючи на думку більшості населення, в діях своїх керуються її волею? На жаль, ні. Більше того, ця влада мало не на кожному кроці порушує конституційні права громадян.

Виходячи з цих очевидних фактів, кожен неупереджений аналітик має визнати, що порівняння демократичності радянської соціалістичної України 80-х років і теперішньої України — не на користь останньої.

Владислав СТЕПУРА,
народний депутат України.

Партійні рядки

Перманентна «опозиція»

З'їзд Прогресивної соціалістичної партії України, який відбувся 10 квітня, оголосив про перехід у тотальну «соціалістичну опозицію». І не тільки до влади, але й до комуністів і соціалістів. Оскільки, на думку лідера ПСПУ Наталії Вітренко, це партії буржуазного типу. Окрім того, вона вважає боротьбу лівих з нинішнім режимом «боротьбою декоративною», яка ведеться «заради номенклатурного реваншу».

Водночас Наталія Вітренко заявила, що прогресивні соціалісти не «будуть вести переговори з партіями, які планують підтримати на президентських виборах Олександра Мороза».

Проте, на відміну від інших партій, ПСПУ зберегла єдність партійних лав, хоча і понесла деякі втрати. З'їзд виключив з ПСПУ народного депутата Олену Мазур і розпустив Луганську міську партійну організацію. Олену Мазур звинуватили в опортунізмі й прагненні розвалити організацію прогресивних соціалістів зсередини.

Переговори тривають

У п'ятницю, 9 квітня, лідер соціалістів Олександр Мороз на прес-конференції в Харкові висловив думку, про те, що Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко «не буде висувати свою кандидатуру на президентських виборах». Він пояснив: Олександр Миколайович раніше заявив про своє небажання балотуватися на найвищу державну посаду. Окрім того, Олександр Мороз зауважив, що він «має й інші дані, які переконують у тому, що Ткаченко висуватися не буде».

Олександр Мороз також висловив переконаність у тому, що лідер ПСПУ Наталія Вітренко опирається на серйозну підтримку влади. На його думку, вона зможе взяти участь у президентській кампанії в тому разі, коли нинішня влада допоможе їй зібрати необхідні підписи.

Лідер соціалістів про можливе створення блоку з Компартією чи Соціал-демократичним союзом в президентській кампанії зазначив, що переговори тривають.

Володимир КОРОЛЮК.

Претендентів висуватимуть з 14 травня. 2 серпня дізнаємося, скільки їх

Центральна виборча комісія підготувала календарний графік проведення виборчої кампанії щодо виборів Президента. За повідомленням агентства «Інтерфакс-Україна», графік буде затверджено на засіданні ЦВК та оприлюднено після 4 травня.

Відповідно до Закону про вибори, виборча кампанія щодо виборів Президента України стартує 4 травня. З цього дня починається створення 225 територіальних виборчих округів.

Висунення претендентів у кандидати на посаду Президента розпочинається за 170 днів (14 травня) і завершується за 140 днів (13 червня).

Висунути своїх претендентів мають право політичні партії або виборчі блоки політичних партій, а також зібрання виборців (не менш як 500 громадян) за місцем проживання або на підприємствах, у закладах, організаціях.

ЦВК зобов'язана зареєструвати претендента в 5-денний термін з дня подачі документів і протягом 48 годин видати необхідну кількість підписних листів для збирання підписів.

Для реєстрації як кандидата претендент повинен зібрати не менш як 1 млн. підписів виборців на свою підтримку, причому не менш як 30 тисяч — у кожній із двох третин регіонів України. Заповнені підписні листи необхідно здати до ЦВК не менш як за 110 днів до дня виборів (13 липня).

Центрвиборчком здійснює реєстрацію кандидата в Президенти протягом 5 днів після складання ЦВК протоколу про результати збирання підписів за наявності всіх необхідних документів. Реєстрація має бути завершена не пізніш як за 90 днів до дня виборів. Таким чином, 2 серпня стане відомо, скільки кандидатів і хто саме візьме участь у боротьбі за президентське крісло.

Заява депутатської фракції комуністів у Верховній Раді України з приводу останніх дій правлячого режиму

Комуністична партія України, її депутатська фракція у Верховній Раді України вже неодноразово звертали увагу парламенту, виборців і всього народу на антидержавний, антинаціональний курс правлячого режиму Президента України Леоніда Кучми у внутрішній і зовнішній політиці. На жаль, розвиток подій свідчить, що криза в усіх сферах життя загострюється і поглиблюється, переростаючи у всеохоплюючу катастрофу.

Але таке становище зовсім не турбує Президента і Кабінет міністрів України. Вони живуть ніби у паралельному, віртуальному світі, дуже далекому від народу. Діючи за вказівками МВФ та інших фінансових структур, натовських штабів, Президент у боротьбі проти власного народу лише останнім часом всупереч рішенням Верховної Ради домігся скасування заборони підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні і транспортні послуги, скориставшись правом вето стосовно Закону «Про пенсійне забезпечення». А недавній спектакль щодо вартості проїзду для студентів. Спочатку Кабмін нібито без відома Президента позбавляє цю категорію пасажирів останніх пільг, і тільки після студентських виступів протесту Президент «по-батьківськи милостиво» анулює рішення Кабміну. Інакше, як дешевим популізмом, це лицедійство не назвеш.

Аналізуючи діяльність правлячого режиму, створюється враження, що це якісь інопланетяни несподівано спустилися на незвідану планету і відкривають для себе Україну, наче Колумб Америку. Після виступів Президента в регіонах або в Києві на нараді дільничних інспекторів чи банкірів, або на приватизаційних зборах штучно створеної «Злагоди» здається, що то хтось чужий, хтось невідомий, а не конкретні особистості винні у загальнодержавній кризі. При цьому праворуч і ліворуч дається «низка доручень», які ніхто і ніде не виконує, і все продовжується у тому ж дусі. Ось чому сьогодні ми вимагаємо ще раз повернутися до питання про додаткове виділення вугільній промисловості 1,5 млрд. гривень, про що вже говориться давно.

Дрібне політиканство, імітація радикальних реформ, кустарщина і примітивізм в усьому, повний розвал економіки і виробництва, масове зубожіння і вимирання населення — ось що ми маємо сьогодні. Наша рідна Україна, яка за радянських часів впевнено входила у першу десятку найрозвиненіших країн світу, відкинута далеко назад — у другу сотню, перейшла у категорію слаборозвинених країн.

Глибока і затяжна криза висвітлила нездатність правлячого режиму зрозуміти, що відбувається, адекватно і ефективно впливати на процеси. І цей імідж бездарного керівництва вже неможливо змінити. Але замість того, щоб щиросердно покаятися перед народом України за вчинену над ним наругу, за будівництво кримінальної держави, нинішня вища виконавча влада, втративши сором і совість і намагаючись перекласти відповідальність з хворої голови на здорову, вчергове займається пошуком ворогів. Взагалі, це характерно для неї. Щоразу, коли проблеми особливо загострюються і антинародний курс заходить у глухий кут, використовуються старі і випробувані засоби — створення напруженості у відносинах то з Верховною Радою, то з Верховним судом, несподівані і скоростиглі, нічим не мотивовані кадрові перестановки, нагнітання антикомуністичної істерії. Це особливо проявляється в період розгортання передвиборної президентської кампанії.

Фракція комуністів у Верховній Раді України звертається до народних депутатів з категоричною вимогою негайно відправити у відставку антинародний режим і позбавити, нарешті, багатостраждальний народ України від його невдалої діяльності, а також нових претензій і невиправданих владних амбіцій. На наш погляд, це єдине, що він ще може зробити для нашого народу, для нашої держави.

Ми закликаємо народних депутатів України, парламентські фракції і групи, всі партії і громадські організації країни підтримати нашу заяву протесту проти антидержавних дій і провокаційних виступів Президента України Леоніда Кучми. У цей відповідальний час ми зобов'язані зробити все можливе, щоб забезпечити своїм співвітчизникам гідне життя.

Ми звертаємося до народу України: люди! Ваша доля, доля держави — у ваших руках! Використайте свій історичний шанс і активними діями не дайте цій злочинній владі остаточно поневолити себе. Спільними зусиллями захистимо свої конституційні права і соціальні завоювання.

Керівник фракції
П. СИМОНЕНКО.

За Омельченка — не проти Омельченка

Ще не встигла розпочатися боротьба за посаду столичного голови, а на сторінках газет уже миготять фото двох претендентів з однаковими прізвищами — Омельченко: Олександра Олександровича, теперішнього голови Київради, та Григорія Омеляновича, народного депутата України. Причому, судячи з публікацій, останній не сам себе висував.

З'ясувати справу вдалося в офісі партії «Вперед, Україно!» у заступника голови Олега БЕРЕЗЮКА.

— Олеже Валерійовичу, багатьох читачів цікавить, кому все ж таки належить ініціатива висунення Григорія Омельченка на посаду міського голови.

— Ініціатива належить ряду громадських організацій і трудових колективів, а також нам, політичній партії «Вперед, Україно!». Ми, як усяка політична партія, незважаючи на молодість, маємо на меті прийти до влади. Співгромадянам добре відомий виборчий блок з назвою «Вперед, Україно!», одним з лідерів якого був Григорій Омельченко. Цю людину знаємо ми, знають кияни, відомий він і по всій країні. Зі свого боку хочу додати, що це не тільки досвідчений політик, а й порядна та чесна людина. Тому природно, що партія підтримала ідею висунення Григорія Омельченка на посаду мера Києва.

— Що ви можете сказати про останні публікації в газетах «Вечірній Київ», «Незалежність» та інших, в яких Григорію Омельченку закидають, що він висуває свою кандидатуру на посаду міського голови Києва, «отримавши команду від шефа-генерала»?

— Читачам нав'язується думка, що це вигідно якійсь стороні. Чомусь нехтується той факт, що Григорій Омельченко політично самостійна фігура. І засобам масової інформації зовсім не потрібно зіштовхувати лобами обох претендентів, адже висунення кандидатури Григорія Омеляновича не є руйнівним вчинком, спрямованим проти Олександра Олександровича, це виважений, обдуманий крок. Політичним силам, які висунули кандидатуру Григорія Омельченка, є що запропонувати киянам.

— Вашому кандидатові часто натякають у пресі на якісь не доведені до кінця справи. Чи не могли б ви пояснити, про що йде мова?

— Про численні депутатські запити Григорія Омельченка щодо зловживань службовим становищем високопоставлених осіб або фінансових махінацій. І такі звинувачення виникають або внаслідок конкретного замовлення, або через брак правових знань автора певного матеріалу. Місце депутата в органах влади визначене Законом України «Про статус народного депутата України». Депутат, отримавши інформацію про порушення та винних у ньому, може звернутися до вищих службових осіб, органів виконавчої влади, які згодом повинні доповісти про вжиті заходи для усунення цих порушень. Цим депутатські повноваження у даному випадку і обмежуються. Народний обранець не може ані порушити кримінальну справу, ані розслідувати її. Але, на жаль, більшість громадян сприймає Григорія Омельченка все ще як полковника Служби безпеки України, а не як народного депутата України. А згадайте, хіба менше звернень свого часу було з боку Степана Хмари або Анатолія Єрмака до Генпрокуратури, Президента України, інших службових осіб? Можемо лише з сумом констатувати: ті, від кого залежить подальша доля цих звернень, не завжди приймають рішення відповідно до чинного законодавства. Вони або просто ігнорують звернення народного депутата, або, перекручуючи факти, навмисне не доводять справу до логічного кінця...

— Опоненти також дорікають Григорію Омеляновичу за відсутність господарського досвіду.

— Це теж не зовсім правильно. Григорій Омельченко хоча й не працював безпосередньо в народному господарстві, але досвід керівництва великим колективом у нього є. Для керівника такого рівня, як мер міста, найголовніше — розумно підібрана команда. А в наших лавах, повірте, є з кого вибирати: талановиті, роботящі, не зіпсовані владою фахівці в галузях економіки, права, медицини, будівництва, освіти, які готові вже сьогодні запропонувати киянам програму розвитку столиці. Так що досвіду Григорію Омеляновичу не позичати, а моральні якості говорять самі за себе.

У нас дуже серйозне ставлення як до свого кандидата, так і до справи. І стає прикро, коли нашого кандидата подають як «людину для відтягування голосів». Те, що Олександр Олександрович та Григорій Омелянович носять однакове прізвище, — лише збіг. І шукати чорну кішку в темній кімнаті, як це роблять деякі ЗМІ, не потрібно — її там немає і ніколи не було. Хочу, щоб виборці зрозуміли: є конкретна людина, є конкретна команда, є програма, з якою ми виходимо до киян. Ми не боремося проти Олександра Олександровича Омельченка, ми підтримуємо Григорія Омеляновича Омельченка і ті принципи, на яких базується ідеологія партії «Вперед, Україно!».

Розмову вела
Ірина ВЛАДИМИРОВА.

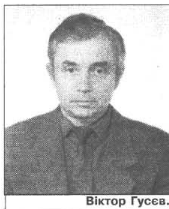
Автори проекту намагаються штучно законсервувати поняття про загальну середню освіту

Не всіх під один гребінець

Готується законопроект

Нині у Верховній Раді готують законопроект «Про загальну середню освіту». Мало того, що він наполовину механічно повторює Конституцію України та Закон «Про освіту». Автори проекту намагаються штучно законсервувати поняття про загальну середню освіту. Та чи є потреба в цьому? Адже тепер, закінчуючи старшу школу, самостійно можуть скласти іспити на позитивну оцінку не більш як 30—40% тих, хто одержує атестат. Для чого взаконювати явну брехню? Ми обурюємося, коли брешуть керівники, депутати, міністри. Та навіщо вчити брехати дітей у школі?

Сергій Ларін.

Віктор Гусєв.

Натомість необхідно створити закон прямої дії, який чітко і недвозначно відповідає на всі запитання шкільного життя. Особливо слід звернути увагу на такі проблеми.

По-перше, у країні нині відсутні мотивація, фінанси, кадри, матеріальна база для одержання всіма дітьми повноцінної середньої освіти у її традиційному розумінні. Але, незважаючи на це, вкрай важливо, щоб молоді люди вчилися хоча б до 17—18 років. Та чи потрібна всім на однаково високому рівні математика, фізика, хімія, біологія тощо? Так, математику (щонайменше 3 години) потрібно зберегти в усіх класах. А ось деяким учням (кому необхідно) слід надати можливість вивчати математику 6 годин і більше на тиждень. Безперечно, важливі з 1 до 11 класу державна мова, історія України, фізкультура. Решту предметів (особливо в 9—11 класах) можна вивчати в різному обсязі — залежно від потреби учнів та їхніх батьків. У 5—8 класах важливі інтегративні курси, що дають уявлення про блок предметів, єдність світу.

По-друге, щоб істотно поліпшити кінцевий результат середньої освіти, створити умови для повнішого задоволення освітніх потреб старших школярів, необхідно використовувати можливості прийняття закону і запровадити нову структуру середньої освіти. Наприклад, 3—4 роки — початкова школа, 4 роки — основна школа і 3—4 роки — старша школа. При цьому доцільно передбачити в старшій школі обов'язкове вивчення лише 4 вищезгаданих предметів, а решту (2—5) — на вибір учнів.

Відомо, що грошей катастрофічно бракує, в окремих регіонах учителі не бачать зарплати по 6—10 місяців. За такої ситуації (а за все треба платити!) обов'язково і неминуче постане питання про закриття деяких шкіл. Як наслідок, може статися так, що чимало дітей не вмітимуть читати, рахувати, писати. Але навіть при цьому суспільство має особливо піклуватися про 20—40% безперечно здібних дітей, які згодом можуть стати золотим фондом відродження України. Їх втратити не можна за жодних умов!

Саме тому потрібно (негайно!) переходити на фінансування за нормативами на одного учня. Так, нині ці нормативи будуть мізерні. Але за рахунок скорочення годин в окремих класах, жорсткої економії у школі можна вижити і дати непогані знання найздібнішим дітям. Єдине має бути святе: 10% консолідованого бюджету — на освіту.

Фінансування за нормативами особливо необхідне під час стабілізації та економічного зростання. Така система має підвищити відповідальність педколективу перед батьками, стимулювати вдосконалення навчально-виховного процесу в кожній школі. Вона примусить справді заощаджувати кожну народну копійку. Нарешті, буде створено систему формування бюджету «знизу».

Безперечно, головна мета середньої школи — виховання громадянина правової держави. Ще до ухвалення закону слід чітко визначитися в концепції шкільного самоврядування. Вона має враховувати, що школа — не для начальника управління, міського голови або директора школи. Школа — для дітей, батьків, учителів насамперед! І цю ідею має бути законодавчо закріплено як перед органами управління освітою, так і перед конференцією школи.

Основними критеріями оцінки роботи школи мають стати об'єктивність виставлення оцінок учням, а також рівень знань і умінь. Для їх відстеження необхідно істотно реорганізувати органи управління освітою. А саме — розділити їх на власне органи управління (у кількості 3—4 працівники), залишивши їм усі попередні функції. А контроль рівня знань і умінь учнів покласти на шкільний аудит. Таким чином буде підготовлено фундамент для систематичної атестації шкіл з опертям на математичні розрахунки і зарахування випускників до вузів за документами шкіл. На жаль, тепер не всі школи можуть давати учням добрі знання і виставляти оцінки об'єктивно. Тому їх випускники не можуть стати студентами за документами своєї школи. Однак на іспит їх можна буде «прикріплювати» до сильних шкіл. Або будь-який громадянин України зможе одержати атестати для вступу до вузу через центри тестування (платно) при шкільному аудиті.

Нарешті, особлива розмова — про медалістів. Сьогоднішнє розмите положення про медалістів створено неначе для того, щоб «законно» брати хабарі з батьків. Треба чесно сказати: 4-бальна система оцінювання вкрай недосконала, чимало шкіл можуть підвищити свій престиж не за рахунок міцних знань дітей, а за рахунок кількості виданих медалей. Тим паче, що органи управління перевіряють не знання кандидатів, а різні документи. Тому медалі слід або скасувати, або нагороджувати ними тих, хто підтвердить свої знання перед незалежними комісіями.

У законі слід детально описати й атестацію вчителя, адміністратора, школи. Багато в чому вирішальними мають стати анонімна думка батьків, реальні знання дітей, їх успіхи в предметних олімпіадах, успішне навчання випускників у вузах.

Сергій ЛАРІН,
народний депутат України;
Віктор ГУСЄВ,
директор СШ № 92
м. Донецька.

Для чого потрібні медалісти

Хроніка. Факти. Події

✔ Москва

Імпічменту поки що не буде

Голова Держдуми РФ Геннадій Селезньов повідомив журналістів, що лідери думських фракцій і депутатських груп вирішили перенести обговорення питання про імпічмент президента Росії з 15 квітня на пізніший термін. Це питання, за його словами, найпевніше розглядатимуть після травневих свят.

✔ Вашингтон

Хто попередить про ракетний напад?

Джерело у ВПС США підтвердило, що воєнний супутник попередження про ракетний напад вартістю 250 млн. доларів, запущений 2 квітня, не було виведено на розрахункову орбіту. Пентагон нині робить усе можливе для того, щоб він почав нормально функціонувати. Як повідомила «Вашингтон пост», супутник вивела в космос ракета-носій «Титан-4». Під час війни в зоні Перської затоки США використовували такі супутники для стеження за польотом іракських ракет. Нині їх використовують для підтримки повітряних ударів НАТО по Югославії.

✔ Хараре

Арафат налаштований рішуче

Після зустрічі з президентом Зімбабве Робертом Габріелем Мугабе голова Палестинської національної адміністрації Ясір Арафат заявив пресі, що провів консультації з керівниками багатьох країн щодо питання створення Палестинської держави 4 травня поточного року, їх відгуки були позитивні. Відповідно до підписаної в Осло угоди Палестина має право на проголошення держави 4 травня. Однак Ізраїль недвозначно висловився проти створення Палестинської держави в зазначений термін.

✔ Нью-Йорк

І таліби не прислухалися до голосу ООН

Генеральний секретар ООН Кофі Аннан висловив у своїй заяві великий жаль у зв'язку з рішенням талібів відмовитися від другого раунду переговорів з антиталібською коаліцією і закликав їх змінити позицію і повернутися до столу переговорів. У заяві зазначено, що це рішення призведе до загострення конфлікту між воєнними угрупованнями в Афганістані і принесе населенню тяжкі страждання.

✔ Ніамей

До влади прийшла хунта

Внаслідок воєнного перевороту в Нігері до влади прийшла воєнна хунта. Новим главою держави замість убитого в п'ятницю президента країни Ібрагіма Баре Майнассара призначений командир президентської гвардії Дауд Малам Ванк. Офіційний представник хунти заявив про розпуск парламенту і Верховного суду. Протягом найближчих дев'яти місяців керувати країною буде так звана «національна рада примирення».

✔ Фотофакт

В Алжирі фінішувала передвиборна президентська кампанія. В понеділок в країні пройшли останні мітинги. Згідно з конституцією, всі засоби масової інформації припинили агітацію за сімох кандидатів, долю яких завтра вирішуватиме народ Алжиру.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ», агентств «Сіньхуа» та «Дойче велле». Фото АП.

Крок відчаю югославської Скупщини

Окрім численних руїн і жертв, третій тиждень збройної акції НАТО проти Югославії породив сенсаційне рішення Скупщини СРЮ про приєднання до союзу Росії й Білорусі. Очевидно, попри всі оптимістично-патріотичні заяви сербського керівництва, справи у нього далеко не блискучі. Югославії не вдається зупинити натовські літаки силами своєї ППО — можливо, вдасться відлякати їх перспективами об'єднання з ядерною Росією?

Але рішення союзної югославської Скупщини більше скидається на крок відчаю, аніж на втілення добре продуманої та обгрунтованої ідеї. Коментуючи перспективи створення союзу трьох, Президент України Леонід Кучма назвав їх «нереальними». І не погодитися з цим не можна. Сам російсько-білоруський союз існує поки що більше на папері — тобто утворення, до якого раптом забажала приєднатися Югославія, дуже аморфне. Однак найголовніше те, що в Росії не можуть не розуміти: союз з Югославією означає певні обов'язки стосовно союзника. А це — військовий конфлікт із НАТО. Припустити, що Росія — за всієї неприязні Москви до альянсу — отак візьме й ляже грудьми на натовську амбразуру, дуже важко. Президент Єльцин не раз заявляв, що не дозволить втягнути країну в нову балканську війну. А те, що саме військова підтримка Росії цікавить нині Белград — поза всякими сумнівами, і це розуміють росіяни. Голова думського комітету у міжнародних справах Володимир Лукін, наприклад, резонно зазначив: раніше — до війни — Милошевич не дуже прислухався до порад Москви, а тепер — у безвихідній ситуації — шукає для себе стратегічного союзника. Насторожено сприйняли новину навіть російські комуністи й патріоти. Принаймні «на ура» пропозиція Югославії в Москві не пройшла.

Очевидно, усю демонстративність і відірваність від життя рішення югославської Скупщини (воно, до речі, було ухвалено без представників Чорногорії, що викликало протести з боку цієї югославської республіки) розуміє й НАТО. Бомбардування тривають. Міністр оборони США Вільям Коен заявив про можливість перекидання у Європу додаткових сил: «Ми маємо намір направити туди ще 82 літаки. У майбутньому їхня кількість може бути ще збільшена...» Тож відлякнути НАТО сербам вочевидь не вдалося.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

ЕФІОПІЯ—ЕРИТРЕЯ: протистояння триває

Гарячі точки планети

ЕФІОПІЯ

Територія — 1 млн. 076 тис. кв. км
Населення — 53 млн. чол.
Регулярні ЗС — 120 тис. чол.
Воєнний бюджет — 130 млн. дол.
Столиця — Аддис-Абеба

ЕРИТРЕЯ

Територія — 124 тис. кв. км
Населення — 3,8 млн. чол.
Регулярні ЗС — 46 тис. чол.
Воєнний бюджет — 80 млн. дол.
Столиця — Асмара

Війна у Югославії цілком закономірно відвернула увагу світової спільноти від інших вогнищ напруженості: за даними ООН, сьогодні їх більш як 20. Серед них і воєнний конфлікт у районі Африканського Рогу між Ефіопією та Еритреєю, який має давні, переважно міжкланові й міжплемінні, корені.

Нерідко суперечки між ними виливалися у кровопролитні та тривалі війни. Одна з найвідоміших — італо-ефіопська 1895—1896 рр. Тоді на боці Італії воювала й так звана Тубільна бригада, сформована з племен, що населяють Еритрею.

Прагнення до створення незалежної держави існувало в Еритреї протягом усього багаторічного періоду перебування цієї провінції (як автономної території) у складі Ефіопії. І ще більше посилилося після повалення імператора Хайле Селассіє 1974 року і з побудовою в Ефіопії соціалізму, активно культивованого там соціалістичною співдружністю і насамперед СРСР.

Еритрейські сепаратисти, як тоді називала їх радянська пропаганда, розпочали воєнні дії проти центральної влади. За часів холодної війни їм, звичайно, надавали допомогу країни Заходу і Китай. Багаторічна війна, що забрала життя десятків тисяч місцевих мешканців з того й того боку, сотень кубинських військовослужбовців, направлених Фіделем Кастро до Африки захищати соціалізм, а також 34 радянських воєнних радників та фахівців, завершилася виходом Еритреї зі складу Ефіопії і проголошенням у травні 1993 року незалежної держави.

До осені 1997-го, поки еритрейці не ввели власну валюту, дві країни підтримували нормальні добросусідські відносини, а їх керівники, за словами одного з оглядачів агентства «Франс Прес», увійшли в «число нових африканських лідерів», яких підтримує США.

Після появи в Еритреї своєї грошової одиниці Ефіопія стала вимагати від неї виконувати всі розрахунки у західних валютах. Водночас Аддис-Абеба практично повністю переорієнтувала поставки експортної продукції з еритрейських портів на Джибуті, внаслідок чого Еритрея втратила солідне джерело поповнення своєї скарбниці. Ці економічні заходи не могли не спричинити негативну реакцію з боку Асмари.

Нинішній збройний конфлікт між двома країнами розпочався 12 травня 1998 року, коли еритрейські війська захопили ефіопський прикордонний район Бадме площею близько 400 кв. км. Еритрея заявила, що цей район належить їй історично. І ефіопська сторона, цілком природно, вимушена була вдатися до заходів воєнного характеру.

Слід наголосити, що ця збройна сутичка стала для багатьох цілковитою несподіванкою, бо влада в обох країнах належить колишнім опозиціонерам, які разом боролися проти «марксистського» режиму Менгісту Хайле Маріама. А їхні лідери — ефіопський прем'єр-міністр Мелес Зенауї та еритрейський президент Ісаяс Афеворки — навіть родичі.

У червні 1998-го конфлікт вдалося локалізувати, однак протиборствуючі сторони домовитися не змогли. Ефіопія не погодиться на переговори доти, поки Еритрея не виведе свої війська із захоплених територій. А президент Еритреї заявив: «Навіть якщо не підніметься Сонце, ми ніколи не підемо із Бадме».

Спочатку Організація африканської єдності, одним із принципів якої є поважання територіальної цілісності, а потім і Рада Безпеки ООН закликали Еритрею негайно вивести війська з окупованих територій. Лідери африканських країн визнали, що саме Еритрея стала джерелом кризи. Та уряд Асмари не зважив на ці думки.

У районі неспокійного Африканського Рогу більшість країн нарікає на те, що молода держава захоплена ідеєю воєнного панування. Війська Асмари не один раз уже вторгалися на територію Ємену, Судану та Джибуті. За злиденного рівня життя (доход на душу населення в Еритреї — менш як 100 дол. на рік) влада цієї країни намагається закупити найсучаснішу зброю і воєнну техніку.

Із середини лютого 1999 року ситуація в районі Африканського Рогу знову різко загострилася. У кровопролитних боях у районі Бадме з обох сторін були танки, бронетранспортери, важка артилерія та авіація, переважно радянського виробництва. Спеціальний посланник ООН Мохамед Сахнун, який курсував між Аддис-Абебою та Асмарою, переконався: супротивники займають непримиренні позиції.

А поки ООН закликала світову спільноту припинити поставки озброєння сторонам, що воюють. Ідеться насамперед про Росію, бо і Еритрея, і Ефіопія буквально закидали її проханнями щодо військово-технічної допомоги. За твердженням російської газети «Коммерсантъ» від 12 лютого 1999 р., еритрейці, користуючись послугами «Росвооружения», придбали 8 винищувачів МІГ-2 на суму майже 100 млн. дол., а ефіопи уклали контракт вартістю 160 млн. дол. із «Промекспортом» на постачання 8 винищувачів СУ-27 і партії ударних вертольотів МІ-24. Як стверджує це саме джерело, обом країнам бракує досвідчених пілотів, тому не можна виключити, що літаками керуватимуть найманці: після першого спалаху конфлікту до ефіопського посольства в Москві почали телефонувати російські льотчики і пропонувати свої послуги.

Перспективи врегулювання конфлікту в районі Африканського Рогу нині вельми туманні. Це пояснюється, насамперед, непримиренністю позицій сторін, які воюють, а також тим, що у Ради Безпеки ООН і впливових держав (насамперед у США), здатних змінити ситуацію в цьому районі наліпше, є справи важливіші в інших регіонах світу й особливо на Балканах.

А поки що конфлікт у районі Африканського Рогу зі змінною інтенсивністю триває, і є однією з ланок у ланцюгу чинників, що дестабілізують і регіональну, і глобальну систему міжнародних відносин.

Андрій ЛУК'ЯНОВ, історик-міжнародник, старший науковий співробітник Української академії зовнішньої торгівлі.

Красна шахта перспективою

З її виробничими показниками можуть зрівнятися одиниці

Шахту «Краснолиманська» та її директора Зіновія Пастернака дедалі частіше називають творцями економічного дива. І не безпідставно. Судіть самі. 1994 рік. Видобуток палива упав. Шахта «лежить». Її гірники безнадійно сидять та стоять на майданах, але заборгована зарплата їм назустріч уперто не йде. Зате у директорський кабінет прийшов новий керівник. За свою «першу п'ятирічку» у кріслі директора Зіновій Пастернак зумів повернути колишню трудову славу шахті-мільйонеру. Вуглевидобуток збільшився з 34 до 250 тисяч тонн на місяць! Отож сьогодні «Краснолиманська», безперечно, є флагманом вугільної промисловості і з її виробничими показниками можуть зрівнятися одиниці. Більше того, образно кажучи, це якраз один із трьох вугільних «китів», на яких, власне, й тримається на плаву вся вітчизняна галузь.

Хай завжди буде «сонце»!

Торік гірники «Краснолиманської» підняли на-гора 2 мільйони 450 тисяч тонн вугілля, з яких більше мільйона —понад план. Якщо ця цифра комусь нічого не говорить, то доречно нагадати: стільки ж палива на рік видобувають разом шість шахт із середніми показниками.

Стабільна робота підприємства та збільшення з року в рік вуглевидобутку на загальному невтішному економічному фоні, погодьтеся, заслуговує належної оцінки. І це збагнули не тільки в Україні, а й далеко за її межами — у директорському кабінеті вже зібралася чимала колекція різноманітних престижних міжнародних нагород, якими відзначено трудовий колектив. Та й самому Зіновію Григоровичу віддано належне: свого часу він став переможцем конкурсу СНД «Директор року» та удостоєний відзнаки Президента України — ордена «За заслуги» III ступеня.

І що важливо: «Краснолиманська» — це острівець не тільки економічної, а й соціальної стабільності у шахтарському Красноармійську. І тому є безліч підстав порівнювати зірку на копрі шахти із... Сонцем, навколо якого все й крутиться в окрузі. Бо багато в чому безхмарний настрій мешканців навколишньої території залежить саме від шахти. Адже внесок її у соціальну стабільність важко переоцінити: 37 відсотків надходжень до міського бюджету та 80 відсотків — до Пенсійного фонду.

Крім того, холдингова компанія «Шахта «Краснолиманська», куди, окрім однойменної шахти, входить збагачувальна фабрика, забезпечує високооплачуваною роботою 6 тисяч осіб. А з урахуванням членів їхніх сімей соціальний захист гарантовано втричі більшій кількості мешканців регіону. Насамперед завдяки регулярній виплаті зарплати, затримки якої за останні роки тут не було й немає. Та й сам заробіток пропорційний економічним показникам.

— Зарплата має бути заробленою, — переконаний Зіновій Пастернак, — і ми прискіпливо стежимо за цим. Так, справді, у наших гірників висока платня — одна з найбільших у Мінвуглепромі. І вона гідна вкладеної в неї важкої праці. Адже на «Краснолиманській» і найвища в галузі продуктивність праці. По Мінвуглепрому вона в середньому становить близько 20 тонн на місяць на одного працюючого. А у нас з початку року — понад 56 тонн! Тобто майже втричі більше за середньогалузевий показник. І, само собою, важка робота шахтарів повинна оплачуватися не тільки належно, а й вчасно. Я особисто з самого початку свого керування підприємством так поставив питання. Адже вважаю: зароблені гроші треба людям віддавати вчасно...

Завтрашній день починається сьогодні

Планове завдання, поставлене перед шахтою цього року, значно вище за торішнє — 2 мільйони тонн палива. Тому краснолиманці продовжують збільшувати вуглевидобуток. За два місяці поточного року на-гора піднято 500 тисяч тонн вугілля, і «плюс» порівняно з відповідним періодом минулого року становить 164 тисячі тонн.

Здавалось би, добре організована робота має гарантувати шахті й чудові перспективи. Однак саме перспективи є нині основною причиною головного болю керівників шахти. Адже «друга п'ятирічка» Зіновія Пастернака, може статися, виявиться і останньою. Причому не тільки для нього особисто, а й для всієї шахти, яка — у це важко сьогодні повірити — може невдовзі опинитися у переліку тих, що... закриваються.

Аби збагнути проблемну ситуацію краще, треба повернутися у минуле. Тоді, у 1994 році, з ініціативи Зіновія Пастернака, який очолив колектив, було розроблено дві програми. Першу, що стосувалась відродження шахти, вдалося виконати успішно. А от про дострокову програму щодо продовження життєдіяльності підприємства можна, на жаль, сказати з точністю до навпаки.

Сама шахта порівняно молода. Чотири десятиліття тому «Краснолиманську» здавали в експлуатацію з промисловими запасами у 53 мільйони тонн палива. Відтоді видобуто вже 75 мільйонів тонн. А реальних запасів вугілля залишається лише 11 мільйонів. Тобто на 5 років високопродуктивної роботи.

Можна, звісно, піти на свідоме зменшення вуглевидобутку і штучно стримувати прогнозовані строки закінчення запасів на добрий десяток років. Однак такий крок своєю абсурдністю навіть не вкладається в голові. Бо програють усі: і гірники, і шахта, і місто, і держава в цілому, яка змушена буде шукати дотацію для ще одного збиткового вугільного підприємства.

Утім, є й інший шлях виходу із ситуації. Його почав втілювати в життя директор «Краснолиманської» ще у 1994 році, коли фахівці розробили графік спорудження нового шахтного блока на 1995—2001 роки. Однак відтоді передбачене бюджетне фінансування будівництва нового блока (вважай — нової шахти) практично відсутнє. Найбільше краснолиманці отримали у 1996 році. Аж... 3,9 відсотка від необхідного. Торік, до свого 40-річчя, на шахті таки сподівалися отримати обіцяні державою 3 мільйони гривень (десяту частину від обгрунтованих витрат), та так і не дочекалися.

— Ми продовжуємо прохати на всіх рівнях допомоги і сприяння у будівництві нового комплексу, — розповідає Зіновій Григорович, — бо покладаємо на нього великі надії. Ідеться про розробку у перспективі двох пластів, що мають запаси 38 мільйонів тонн вугілля. А отже, про можливість впевнено працювати майже 20 років. Та бюджетні кошти, за які боремося, поки що не виділяють. Утім, чесно кажучи, не маємо якихось особливих ілюзій стосовно капіталовкладень і розпочали спорудження блока власними силами. Однак їх недостатньо, і без підтримки держави аж ніяк не обійтися. Залишається віра, що на державному рівні все-таки зроблять правильний вибір. Що вигідніше? Вкласти кошти у прибуткову шахту, яка формує міський бюджет, чи потім шукати кошти на її закриття?.. Крім того, на цьому етапі ми потребуємо підтримки й іншого характеру. З відповідним піклуванням вже звернулися до Мінвуглепрому. Бо вважаємо за потрібне «прирізати» нам ще 4 мільйони тонн палива із запасів сусідніх шахтних полів. Мабуть, нам повинні піти назустріч, адже це не позначиться на роботі сусідніх шахт, де ті ж запаси палива становлять більш як сотню мільйонів тонн.

Таке рішення, як каже директор «Краснолиманської», дасть змогу шахті «перехватитися». Тим більше, що певні надії з'явилися після прийняття Закону України про спеціальні економічні зони та спеціальний режим інвестиційної діяльності у Донецькій області.

— Готуємо інвестиційні проекти і відповідно до згаданого законодавства сподіваємося отримати певні пільги від інвестування основного виробництва, — продовжує Зіновій Пастернак. — І саме за рахунок пільгового оподаткування прагнемо збагатитися додатковими коштами, що будуть використані для спорудження нового блока. Поки проекти затверджуватимуть, поки надійдуть інвестиції, оті 4 мільйони тонн вугілля дозволять нам «протриматися» до того часу, коли вдасться включити у роботу запаси нового блока. Відрадно, що в цьому питанні нас цілковито підтримує обласна держадміністрація. Тому подальший перебіг подій вбачаємо таким: частину коштів виділить держава, частину отримаємо за рахунок пільгового оподаткування, а частину маємо заробити самотужки.

Хто везе — того й запрягають

Те, що краснолиманці спроможні заробити гроші і вкласти їх у виробництво, доведено практикою. Починаючи з 1994 року на шахті освоїли 92 мільйони гривень капіталовкладень, з яких 88 зароблені власними силами. Завдяки цим коштам вдалося майже повністю технічно переозброїти підприємство. Придбали й змонтували видобувні й прохідницькі комплекси, підйомні установки, магістральні конвеєри, вентилятори. А з тих 15 мільйонів гривень, що залишилися на будівництво, понад 11 мільйонів використали саме на зведення нового блока.

Могли вкласти у будівництво, від якого залежить майбутнє шахти і доля тисяч людей, ще більше. Однак чинне податкове законодавство ці наміри так і залишає тільки намірами. Ось один з прикладів. Усі шахти, що самотужки не здатні звести фінансові кінці з кінцями, отримують від держави дотацію і відраховують до Пенсійного фонду 10 відсотків від фонду зарплати. «Краснолиманська» не має дотацій, але повинна віддавати третину фонду оплати праці — 32 відсотки. І вже підраховано, що зменшення відрахувань з 32 до 10 відсотків зберегло б підприємству за рік 6 мільйонів гривень, які так необхідні для будівництва.

Або ще приклад. Згідно із завданням Мінвуглепрому шахта регулярно і вчасно відвантажує енергетичне вугілля для потреб Курахівської та Миронівської ДРЕС. І при цьому не отримує за свою продукцію жодної копійки. Борги енергетиків краснолиманцям сягнули вже 15 мільйонів гривень. Що робить у цій ситуації держава? Обкладає податками оті неоплачені поставки палива, і шахта втрачає ще півтора мільйона гривень...

Щодо подібної практики у Зіновія Пастернака чітка позиція:

— Як депутат і член комісії обласної ради, маю досвід обговорення і прийняття місцевих бюджетів: області та міста. Так-от, дуже багато уваги приділяється тому, як розподілити ті кошти, яких щороку меншає. І біда не в тім, що погано розподілили, а в тому, що немає чого розподіляти. Отож я б сьогодні питання ставив по-іншому. А саме: потрібно значно більше уваги приділяти наповненню бюджету. Тобто виробництво розвивати, щоб заробити кошти. Однак постає запитання: а як його розвивати, якщо не доопрацьовані закони та не збалансована податкова політика? Податки треба платити, але ж повинно щось залишатися підприємству і для відновлення виробництва. Крім того, потрібні й такі закони, аби заохочували виробника до розширення виробництва та збільшення продуктивності праці. А не навпаки...

Тут і справді з директором «Краснолиманської» важко не погодитись. Адже у дотаційній в цілому вугільній промисловості, де прибуткових шахт одиниці, існує податок на прибуток! Вся галузь отримує дотацію, а вугільні підприємства, що самотужки заробляють гроші, обкладені податками з усіх сторін. І, як свідчить приклад «Краснолиманської», на розвиток прибуткового виробництва свої ж зароблені кошти ще треба випрохати.

«Дива» не станеться?

Нині шахта «Краснолиманська» є взірцевим підприємством. Висококрофесійний колектив на ділі довів ефективність свого господарювання. І немає сумнівів, що у разі вкладення в шахту коштів, вони будуть відпрацьовані сповна і в найкоротші строки. Гірники дають гарантію: вже через три роки капіталовкладення у новий блок повернуться державі у вигляді мільйона тонн бездотаційного вугілля. Однак, незважаючи на те, що на всіх рівнях краснолиманці знаходять розуміння і моральну підтримку, до розв'язання проблеми справа так і не доходить. А часу на обговорення вже фактично не залишається. Хоча, здається, тут і обговорювати нічого. Бо це якраз той випадок, коли скупий заплатить двічі. І навіть більше. На будівництво нового блока у поточному році треба віднайти 40 мільйонів гривень. Немало. Але ж це мізерна сума порівняно з тією, яку державі доведеться шукати для закриття збиткової шахти...

«Краснолиманську» та її директора Зіновія Пастернака не безпідставно називають творцями економічного дива. Таким самим терміном тут дедалі частіше оперують і стосовно ймовірності виділення державою капіталовкладень на розвиток нового блока. А якщо «дива» не станеться? Тоді дивом з див буде те, що висококваліфікований колектив шахти не поповнить багатотисячну армію шахтарів, які страйкують на знак протесту проти затримки зарплати чи безробіття.

Павло КУЩ.

Донецька область.

Фото Олексія БУДЬКА.

У комітетах ВР України

✔ **Київ**

Неповажна причина — значні збитки

***Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України*, розглянувши депутатські запити Л. Косаківського, О. Лавриновича, М. Бродського, О. Шеховцова та інших стосовно порушень під час прийняття закону «Про столицю України —місто-герой Київ», надіслав своє рішення щодо цих порушень Голові Верховної Ради, головам парламентських комітетів, керівникам фракцій, а також до Конституційного суду для відповідного реагування. Комітет звернувся до Генерального прокурора України з пропозицією дати правову оцінку внесенню змін у текст Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ» після прийняття його Верховною Радою. Рішенням комітету бухгалтерському відділу ВР передано дані про відсутність з неповажних причин окремих народних депутатів на пленарних засіданнях у лютому, щоб зробити відповідні відрахування з їхньої зарплати.**

Законна трансплантація

Народні депутати — члени *Комітету з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства* — прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді схвалити в першому читанні внесений Кабінетом міністрів проект закону про внесення змін і доповнень до деяких законів України в зв'язку з ухвалою закону «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

Передано також на розгляд Верховній Раді в другому читанні довгоочікуваний фахівцями проект закону про трансплантацію (пересадку) органів і тканин людині.

На зустрічі членів комітету з віце-прем'єр-міністром Сергієм Тигипком обговорено прийнятий Кабінетом міністрів та Національним банком Меморандум економічної політики України на період з 1 липня 1998 року по 30 червня 2001 року.

Мораль кульгає

***У Комітеті з питань свободи слова та інформації* відбулося засідання робочої групи з підготовки проекту закону про захист суспільної моралі та етики за участю фахівців міністерств і відомств, учених.**

Мета цього законопроекту — законодавчо врегулювати сферу неконтрольованої теле-, радіо-, відеопродукції засобів масової інформації. В його основу покладено проекти, подані до Верховної Ради народними депутатами Віктором Медведчуком та Василем Костицьким. Утворено експертну групу, яка невдовзі вибудує новий, комплексний законопроект.

Під час зустрічі голови комітету Івана Чижа з керівником бюро Фонду Фрідріха Еберта зі співробітництва в Україні Вінфрідом Шнайдером-Детерсом підписано угоду про співпрацю у сфері врегулювання інформаційних відносин та забезпечення свободи слова.

Дорослі мало дбають про дитяче харчування

***У Комітеті з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства* розглянули питання «Про виробництво продуктів дитячого харчування і забезпечення ними дітей віком до 3-х років». Для грунтовного вивчення цієї проблеми було створено робочу групу, яка проаналізувала інформаційні матеріали, а також побувала в окремих регіонах, де ознайомилася з реальним станом справ. Внаслідок цього комітет вказав уряду на брак заходів щодо створення вітчизняної індустрії дитячого харчування. Конкретні пропозиції з цього питання надіслано до Кабінету міністрів. Депутати звернули увагу обласних рад та керівництва облдержадміністрацій на актуальність проблеми і запропонували їм під час формування місцевих бюджетів передбачити відповідні витрати.**

Прес-служба Верховної Ради України.

✔ **Фотофакт**

90 маленьких мешканців Жовтневого району Луганська, в основному діти-сироти та діти, що перебувають під опікою, отримали подарунки від Червоного Хреста України та Британського Червоного Хреста.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

Конституція України і судочинство: розбіжності та парадокси

На сьогодні суддям надано право виносити протести, по суті, на власні рішення. Це — сприятливе поле для зловживань

Уже є кілька проектів закону «Про судоустрій», розроблених як відомствами, так і окремими народними депутатами. Я теж подав проект цього закону в порядку законодавчої ініціативи. І мені видається, щоб зберегти все позитивне і виробити якісний, дієздатний закон, який має регламентувати діяльність судової влади в Україні протягом багатьох років, необхідно виходити на один спільний проект. Для його опрацювання слід об'єднати тих фахівців, що працювали над різними проектами, і, безперечно, склад такої комісії затвердити Верховною Радою.

Аналогічний досвід маємо — такі «узгоджувальні» комісії вже працюють над проектами Цивільного та Кримінального кодексів. Це нормальний, цивілізований шлях, котрий дасть можливість заощадити час і, що не менш важливо, забезпечити якість підготовки проекту.

Скажімо, проект народного депутата Шишкіна — то своєрідний кодекс судочинства, який, до речі, поглинає чинні закони про статус суддів та кваліфікаційну комісію суддів. Що мені особисто видається недоцільним і непотрібним.

У цьому проекті пропонується об'єднати кілька районів або їх частини й утворити так звані регіональні суди навзамін судів загальної юрисдикції у кожному районі. Вважаю неприйнятною таку пропозицію, оскільки добре відомий досвід невдалої діяльності окружних судів (1992 р.). Навіщо повторювати власні помилки? Як бути в такому разі з територіальною побудовою органів прокуратури та міліції, з якими пов'язана судова система?

Аргумент щодо забезпечення в такий спосіб незалежності суду від місцевих органів влади мене особисто не переконує. Тим більше, що незалежність забезпечується передусім законами, які її гарантують, та достатньою матеріально-технічною базою. Таке вирішення питання лише віддалить суди від населення, зробить їх недоступними, і вони, врешті, не виконуватимуть свого призначення. На мій погляд, місцеві суди мають діяти в кожному районі (місті). Це і раціональніше, і не дозволить втратити конституційний принцип доступності судів.

Конституція передбачила функціонування єдиної системи судів загальної юрисдикції, але не визначила її побудови. Це дає підстави для різних пропозицій, котрі і мають місце у проектах закону про судоустрій. Тим більше, що єдиної судової системи поки що немає, але це не означає, що вона обов'язково повинна утворюватися за рахунок механічного об'єднання судових ланок. Це має відбуватися на конституційних засадах винятковості, самостійності та незалежності судової влади від інших гілок влади, незалежності й недоторканності суддів, відкритості та доступності правосуддя, дотримання демократичних принципів судочинства, участі народу в його здійсненні, колегіального та одноособового розгляду справ у судах.

Як відомо, ст.125 Основного Закону визначила існування в Україні місцевих, апеляційних, вищих спеціалізованих судів і найвищого судового органу системи судів загальної юрисдикції — Верховного суду України.

Навколо функціонального визначення ролі Верховного суду точиться чимало гострих дискусій. В одних проектах, по суті, він відіграє таку собі роль «весільного генерала», в інших — наділений, мені здається, не властивими йому функціями.

Скажімо, у моєму проекті закону про судоустрій (глава 13) запропоновано оригінальну структуру Верховного суду України, яка втілює найкращі здобутки судоустрою європейських країн, що забезпечує виконання Верховним судом функцій як найвищого судового органу в системі судів загальної юрисдикції. Він утворюється на базі існуючого Верховного суду України. Судові Палати Верховного суду розглядають справи у касаційній і апеляційній інстанціях. Сенати Верховного суду розглядають справи тільки у касаційній інстанції.

Пленум Верховного суду України розглядає справи судів загальної юрисдикції у порядку повторної касації для виправлення можливих судових помилок у порядку особливої процедури. Крім того, пленум Верховного суду України надає судам роз'яснення з питань застосування законодавства, здійснює інші конституційні повноваження, а також приймає і направляє щорічну доповідь Президентові України та Верховній Раді про стан правосуддя у державі.

Повторна касація (ревізійний перегляд) справ — це перевірка пленумом Верховного суду України без обмеження строку рішень судів загальної юрисдикції, що набрало законної сили для усунення можливих судових помилок у порядку особливої процедури.

Безперечно, під час здійснення правосуддя судді мають бути незалежні і підкорятися лише Конституції і закону. Тож відповідно умови і гарантії самостійності судів, незалежності суддів, їх недоторканності і незмінюваності повинні бути передбачені у Законі «Про судоустрій».

Розв'язання цих проблем запропоновано у главі другій мого проекту в такий спосіб: звернення будь-кого, хто не є учасником судового процесу, з приводу розгляду конкретних судових справ судами не розглядаються. У встановленому законом порядку забороняється проведення демонстрацій, мітингів і пікетів у службових приміщеннях судів і навколо них. До речі, це європейська норма.

З метою забезпечення фінансових передумов незалежності судів у державному бюджеті України не може бути зменшено Верховною Радою України видатки на утримання судів. Кабінет міністрів зобов'язаний забезпечити повне і регулярне фінансування судів у межах видатків, передбачених на їх утримання у державному бюджеті України.

Кримінальну справу проти судді може порушити тільки Генеральний прокурор України. До судді не може бути застосовано адміністративних стягнень, його не можна затримувати в адміністративному порядку. За ці правопорушення суддя притягується до відповідальності, передбаченої законодавством для суддів. Примусові заходи процесуального характеру — привід судді, проникнення в житло, прослуховування його телефонних розмов тощо — можуть здійснюватися тільки за наявності порушеної проти судді кримінальної справи та за рішенням спеціально уповноваженого для цього судді Верховного суду України.

Також проектом закону передбачено достатні гарантії незалежності і недоторканності народних засідателів і присяжних під час виконання ними обов'язків щодо здійснення правосуддя.

На сьогодні, як відомо, суддям надано право виносити протести, по суті, на власні рішення. Зрозуміло, що це сприятливе поле для зловживань. Тому, на мою думку, протест може виносити лише суд вищестоящої інстанції. Власне, така позиція і закладена у моєму проекті про судоустрій.

Виходячи з вимог пункту 23 статті 106 Конституції України про право Президента України утворювати суди, у проекті передбачено, що призначення суддів місцевих судів на посади голів і заступників голів судів, коли вони наділяються додатково суто управлінськими, а не процесуальними функціями, та звільнення їх з посад здійснюється Президентом України згідно з висновком кваліфікаційної комісії суддів за поданням міністра юстиції України, погодженим з головою Верховного суду України.

Повноваження Президента України, передбачені у ст. ст.106,128,131 Конституції України щодо його участі у формуванні судової влади як глави держави Україна і гаранта дотримання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина, до речі, цілком відповідають європейським стандартам. Більше того, в абсолютній більшості європейських країн повноваження президентів як глав держав значно ширші з цих питань, оскільки судді всіх без винятку ланок судів призначаються президентами цих країн.

Обрання на посади голів і заступників голів усіх інших судів загальної юрисдикції (крім голови Верховного суду України) повинна здійснювати Верховна Рада України. Це обумовлено тим, що при обранні на ці посади судді, обрані Верховною Радою України безстроково, наділяються не лише управлінськими, а й додатковими процесуальними функціями як носії судової влади, а ними суддів, обраних безстроково, може наділяти тільки Верховна Рада України. Звільнення з цих посад здійснюється також Верховною Радою України, а у випадках звільнення в порядку дисциплінарного провадження — за поданням Вищої ради юстиції, оскільки голови і заступники голів цих судів позбавляються додаткових суддівських функцій носіїв судової влади, а не тільки управлінських функцій.

На підтвердження цього можна сказати, що у 1997 році відповідно до Конституції України Верховною Радою України було обрано на посади голів і заступників голів Верховного суду Автономної Республіки Крим, обласних, міст Києва та Севастополя судів судді майже у половині цих судів.

Хочу наголосити на недостатньому матеріально-технічному забезпеченні судової влади. Поки ми ламаємо списи над тим, яке саме відомство — Мін'юст чи Верховний суд — опікуватиметься цією вкрай важливою проблемою, суди просто не мають грошей для нормального здійснення своєї найголовнішої функції — вершити правосуддя.

На утримання судової влади з держбюджету витрачається в рік близько 100 млн. грн. Але давайте проаналізуємо! Торік це становило лише 49,6% від потреби загальних судів, у поточному — ще менше. Третина судів України працюють у не пристосованих для цього приміщеннях. Оголошення про відключення світла і телефонів за несплату в багатьох областях України стали нормою. Втім, як і звернення працівників місцевих судів до громадян з проханням принести з собою папір, ручки, конверти...

Недалеко і до оголошень на кшталт: шукаю спонсора, аби виїхати із СІЗо до суду! Зрозуміло, це не сприяє ні авторитету судової влади, ні, врешті, самої держави! Ще древні римляни стверджували: дешевий суд дорого коштуватиме народові.

Без створення справді незалежного суду і водночас впровадження нових засобів контролю за його діяльністю суд нездатний здійснити своє призначення. Потрібно саме поєднання незалежності й контролю, бо, як відомо, безконтрольність будь-якої гілки влади переходить у свавілля.

Крім того, прискорене, але виважене реформування судової системи надасть поштовху для адміністративної, економічної і соціальної реформи, оскільки створить якісно нові умови для захисту прав та свобод людини і громадянина, юридичних осіб і держави, а також для взаємодії всіх гілок влади у напрямі їх прогресивного розвитку.

Урахувавши міжнародний досвід, треба зберегти те, що не суперечить йому, те, що є позитивне для України і, головне, може бути фінансово забезпечено державою. Здається, настав час приймати рішення, забувши про власні амбіції. Визначатися не всупереч, а заради... Заради захисту прав та інтересів людини і громадянина.

Василь ОНОПЕНКО,
народний депутат України.

Приносьте з собою папір, ручку і конверт

Заробімо гроші, що «згоріли»

ЗВЕРНЕННЯ
до Президента, парламенту, уряду до всіх політичних партій і вкладників «згорілих» вкладів

Ми, члени ініціативної групи із створення акціонерного товариства вкладників «згорілих» вкладів, пропонуємо організувати акціонерне товариство, членами якого стануть потерпілі вкладники та працівники Ощадбанку, в якому ці вклади лежать.

Статутним капіталом такого товариства стане сумарний капітал «згорілих» вкладів (за станом на 1.01.1992 року).

Стартовим капіталом — обіговий капітал Ощадбанку, і готівковий, і залучуваний від населення, зарубіжних та інших інвесторів за відповідні відсотки.

Акціонерне товариство береться за розв'язання проблем, які держава сьогодні розв'язати не в змозі через брак коштів. Приміром, газопостачання, міський і сільський транспорт, забезпечення водою, теплом, будівництво житла, курортно-туристичних комплексів, розробка корисних копалин. Зароблений доход (за винятком витрат) іде на погашення рахунків вкладників «згорілих» вкладів, оплату відсотків поточних вкладів.

Поки товариство не погасить борги за «згорілими» вкладами» (з урахуванням інфляції), держава зобов'язується податки з цих вкладів не стягувати. Коли відбудеться цілковите погашення боргів, підприємства акціонерного товариства переходять у режим звичайного оподаткування.

Безвідсотковий податок і буде розрахунком держави з вкладниками «згорілих» вкладів, а звичайний Ощадбанк перетвориться на народний банк, що належить акціонерному товариству вкладників.

Ідея народних банків не нова. Проте ідея створення таких банків на основі «згорілих» вкладів унікальна, бо в світовій практиці не було випадку обдурення державою практично половини, а може, й більше населення України.

Маємо простий вихід із замкненого «трикутника», в кутах якого протистоять одне одному: злиденна держава, злиденний народ і капітал «нових українців».

За нинішніх умов ці три сили допомогти одна одній не можуть, бо не придумано механізм допомоги.

Та весь фокус у тому, що третя сила замкненого трикутника — народ може не тільки витягнути сам себе з того болота, до якого загнали його горе-політики, а й допомогти державі та капіталові. Організувавши при кожному районному Ощадбанку (в тому числі й у великих містах) акціонерні товариства вкладників «згорілих» вкладів на безподатковій основі, держава зніме з себе турботу про їх погашення (нинішнє розв'язання проблеми вкладів з допомогою компенсаційних сертифікатів — це те саме обдурення), морально очиститься в очах народу і зосередить свої зусилля на розв'язанні інших проблем.

На вигідний депозитний відсоток, установлений народним банком, піде будь-який капітал — і закордонний, і свій (тіньовий чи інший).

Дехто висловлює побоювання, що це будуть ті самі трастові, страхові компанії. Але це не так.

Адже трастові компанії було створено державою, і нею ж і придушено з допомогою непомірних податків. Деякі з них, може, й раді були б розвернутися, та податок не дав, тому вони швиденько обібрали народ і згорнулися. До того ж усі вони були «темними» конячками. Люди їх не знали, але гроші несли, бо бачили за ними державу.

А акціонерні товариства будуть відкритого типу, з правлінням, яке обирають, підконтрольному товариству діяльністю.

Страх втрати державою частини загального податку за детальнішого аналізу виявляється вигаданим. Адже частка підприємств акціонерних товариств, які не обкладають податком, щодо всіх підприємств, які обкладають податком, становить 5 — щонайбільше 10 відсотків.

Ми глибоко переконані, що акціонерні товариства є тією ланкою, ухопившись за яку, можна витягти весь ланцюг лих, що їх зазнала сьогодні Україна.

Ось уже чотири роки ми б'ємося над впровадженням своєї ідеї. Та все марно, хоча пропозиції підтримано обласною, міською, районною адміністраціями, працівниками ощадбанків, опубліковано в газетах — двічі! Направляли до Верховної Ради. Та відповіді — жодної.

У парламенті обговорювався закон про компенсацію грошових вкладів населення. На розгляд було винесено 6 варіантів. Ми сподівалися почути і про наш варіант, адже наш депутат В. Гончар обіцяв донести його до парламенту. Та, на жаль, нічого не почули. В усіх шести запропонованих варіантах як джерело фінансування своїх проектів пропоновано або підвищення наявних податків, або запровадження нових, або те й те разом. Сам капітал у цьому разі грає пасивну роль, він не працює і всі проекти є пасивною формою компенсації вкладів. А наш варіант передбачає активну форму компенсації.

Шановні Президенте, парламент, уряд, народні депутати!

Ми переконливо просимо вас з усією серйозністю поставитися до пропонованого варіанта і дати нам, вкладникам колишнього Ощадбанку, змогу ще раз заробити свої потом нажиті гроші, заодно розв'язуючи безліч державних проблем.

Ми віримо, що мудрість не відмовить вам і цього разу!

З повагою, члени ініціативної групи:
І. ГАГАУЗОВ, А. ЗАДОРОЖНИЙ, І. ДЕОРДИЦЯ та інші.

Зупинитися означає відстати

А це за умов ринку рівнозначно краховi, вважає Олександр Ланін

Україна ділова. Особистості

Ланін Олександр Павлович — директор акціонерного товариства «Елтікс». 39 років. Народився в Києві. Тут закінчив вісім класів, будівельний технікум, політехнічний інститут (з дворічною перервою на службу в армії), інститут народного господарства (вечірній). У студентські роки був секретарем факультетського комітету комсомолу. Участь у громадських справах вплинула на вибір першого після КПІ місця роботи — Жовтневий райвиконком Києва, де невдовзі очолив відділ соціально-економічного розвитку. Займався, серед усього іншого, кооперативним рухом, що тільки-но зароджувався. І природною стала проба сил у ньому, а потім і остаточний перехід у приватний бізнес. З початку цього року «Елтікс» — у складі Українського союзу промисловців і підприємців.

Поміж багатоповерховими громадами житлових будинків гуляє, ні за що не чіпляючись, вітер. Не дуже затишно в дворах та на вулицях. Але квартири в цих будинках чудові — просторі, зручного планування. В них із задоволенням оселяються молоді сім'ї, знаючи, що згодом буде тут, на Позняках, що будуються, буде не гірше, аніж на Русанівці, Березняках та інших нових масивах Києва. А метро сюди вже прокладено.

А ось і перші ознаки зручностей — під великою емблемою «Елтікс», яку видно від станції метро, розмістився торговельний центр з кількома по-сучасному обладнаними, гарно оформленими залами продуктів харчування, промислових, господарських товарів, килимових покрить, будівельних матеріалів. Тут-таки і офіс фірми, в якому не соромно прийняти гостей будь-якого рангу. В ньому ми й розмовляємо з Олександром Ланіним.

— Я чув, що історія створення цього торговельно-ділового центру в деякому розумінні повчальна.

— Повчальна? Можливо, тим, що викупили на аукціоні незавершену будову в короткий термін однією з перших в Україні було добудовано і здано в експлуатацію, про що повідомлялося в «Новинах Світового банку». На цьому місці стояли стіни довгобуду, так званого блоку первісного обслуговування. В документах зазначалося, що він готовий на 70 відсотків, а реально виявилося — не більш як на 50. Завершити його за договором потрібно було за два роки, а ми впоралися за один.

Поспішали не тільки задля самої справи, оборотності коштів, а й тому, що об'єкт був украй необхідний мікрорайону. І не помилилися — торгівля в усіх залах пожвавлена.

— Для всього цього потрібні були, очевидно, чималі кошти. Отже, «Елтікс» — фірма міцна, якщо може дозволити собі таке?

— Фірма, справді, не із слабких. Але довелося позичати гроші в «Промінвестбанку», взяти товарний кредит. З банком уже розрахувалися. А борг за товари платимо досі.

— Що це за товарний кредит?

— Ми давно працюємо в галузі будівельних матеріалів і завдяки добрій репутації отримуємо їх під реалізацію через свою торговельну мережу у найбільших магазинах 16 міст України, в київських ЦУМі та «Україні».

І все-таки торговельні операції стають дедалі менш ефективними. Перспективніше вкладати кошти у виробництво, домагаючись його рентабельності. Так і робимо. «Елтікс» — холдингова компанія. Беремо участь у виробництві кримських фруктових соків «Джусік». Цього року плануємо випустити 19 мільйонів упаковок по 0,2 літра і три мільйони — по літру. Наші соки натуральні, з м'якоттю. Рекомендовано дітям з самого раннього віку. Ні розвиваємо сировинну базу для виготовлення соків і фруктових пюре.

— Одне слово, «Елтікс» — один із прикладів успішної роботи приватного капіталу на користь суспільству. Але ось питання, що викликає часто пересуди, — яким шляхом нагромаджено капітал?

— Ну, десять років — чималий термін. Адже це дві колишні радянські п'ятирічки! У мене як склалося? Батьки — будівельники, приїхали до столиці із сіл Київської області. Батько був робітником, бригадиром, потім технікум закінчив. І мене по тій самій лінії пустив. А я після технікуму з червоним дипломом відразу вступив до КПІ. Але й це було не зовсім те — хотілося займатися не залізяччям, а саме економікою. Пішов у вечірній інститут народного господарства. А в 1988-му — кооперативи, зародження приватного бізнесу. Економіка стала ще цікавіша. Пірнув, як то кажуть, у неї з головою.

Первісний капітал? Щоб заснувати власну справу, не маючи коштів для виробництва, доводиться починати з торговельних операцій і послуг. А потім — від сходинки до сходинки... Пошук компаньйонів, поєднання коштів — без цього дуже важко. Ось і в «Елтіксі» кілька рівноправних компаньйонів, однодумців з ідентичним підходом до справи. Можливо, десь краще єдиноначальність, а в нас — отак. Обговорюємо все разом, але кожний розв'язує свої питання. Це допомагає рухатися вперед. Зупинитися — означає відстати, що за умов ринку — крах.

— Скільки часу забирає робота і як ви відпочиваєте — дача, клуби, автомобіль, Канари?..

— Канари! Притча во язицех. Не був я там і не збираюся — надто вже одіозно. Відпочивав у Болгарії, Чорногорії — дешевше й комфортніше, аніж у Криму. Своєї дачі немає. Минулого літа знімав звичайний будиночок в Осокорках. Там, знаєте, які є маєтки — як цей офіс. Мені такого не треба, я краще збудую ще один торговельний зал.

На роботі зайнятий у середньому годин десять, хоча вона постійно на думці. У вихідні намагаюся в офісі не бувати. Нічні клуби кілька разів відвідав — не цікаво. В казино ніколи не був і не збираюся. А в наші ресторани ходити просто соромно через ціни — принизливо платити 150 гривень за страву, що коштує разів у десять дешевше. Я краще піду з дружиною (вона, до речі, завідує відділом у нашому торговельному центрі) на гарний концерт чи поїду з нею і сином (йому п'ять років) за місто. Машину, звісно, маю — шестирічний «Форд». Ні «БМВ», ні шестисотого «Мерседеса» не хочу. Мені взагалі незрозумілий потяг декого з нових багатіїв до розкоші. Престиж? А може, дикунство? Гроші мають бути в справі, працювати в інтересах людей.

Бесіду вів Віктор ПИСАРЄВ.

Матеріали рубрики готуються за сприяння Українського союзу промисловців і підприємців.

Оголошення

Правление ОАО «Харьковметрострой»

сообщает, что общее собрание акционеров состоится 21 мая 1999 года (начало в 14-00) по адресу: г. Харьков, ул. Культуры, 25-А.

Регистрация с 12 часов.

Повестка дня:

1. Отчет правления за 1998 год и основные направления деятельности общества на 1999 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Отчет наблюдательного совета.
4. Утверждение порядка распределения прибыли.
5. Внесение изменений в устав.
6. Выборы наблюдательного совета.

Для регистрации иметь при себе документ, удостоверяющий личность.

С материалами по подготовке собрания можно ознакомиться по адресу: г. Харьков, ул. Петровского, 30-А.

ВАТ «Дніпропетровський експериментально-дослідний завод зварювальних матеріалів»

повідомляє про загальні збори акціонерів, які відбудуться 27 травня 1999 року об 11.00, за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Трудові резерви, 4, Транспортно-економічний технікум, актовий зал.

Їхати транспортом за маршрутом 60-го автобусу в напрямку Аеропорту, зупинка «Технікум». Початок реєстрації з 9.00 до 11.00.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності у 1998 р. та основні напрямки діяльності у 1999 р.
2. Звіт спостережної ради і ревізійної комісії.
3. Різне.

Акціонерам потрібно мати паспорт, що посвідчує особу, або доручення на право участі у зборах.

Телефон для довідок 65-99-58.

Правління ВАТ.

До уваги акціонерів ВАТ «Київоблгаз»

Порядок денний загальних зборів акціонерів, які відбудуться 24 квітня 1999 року о 14 годині за адресою: м. Бровари Київської обл., вул. Шевченка, 4, доповнюється наступним питанням:
— довибори спостережної ради.

Правління ВАТ.

У номер

✔ Ужгород

«Ромська ватра»: і зігріє, і просвітить

Вийшов у світ перший номер газети «Романі Яг» — єдиного в Україні друкованого видання для ромів. Заснували її Закарпатське ромське культурно-просвітнє товариство з однойменною назвою, що в перекладі означає «Циганська ватра». Своє завдання газета вбачає у захисті та примноженні ромських духовних надбань, піднесенні їхнього культурного рівня, ліквідації неписьменності тощо. Мова газети — українська, ромська та угорська. Тираж — 5 тисяч примірників.

✔ Херсон

Плита дає роботу не лише кухаркам

Херсонський завод «Прибій» останнім часом спеціалізується на виробництві газових плит. Хоча й нелегко одержувати товарний та грошовий кредити у вигляді металу для проковки й компонентів для спеціального покриття, на підприємстві не втрачають оптимізму. Адже щорічний випуск 25 — 30 тисяч газових плит дає можливість більш-менш безбідно існувати колективу зі ста чоловік.

✔ Запоріжжя

Весняні краплі щастя

Дві запорізькі сім'ї — оператора прокатного стану металургійного комбінату «Запоріжсталь» Віталія Афанасенка та технолога заводу «Радіоприлад» Світлани Шумченко — отримали ордери-договори безпроцентного кредитування на будівництво трикімнатних квартир за рахунок коштів держбюджету. Як запевнили керівники молодіжно-житлового комплексу «Вознесенка», вже до кінця нинішнього року ці сім'ї мають відсвяткувати новосілля.

✔ Миколаїв

Материнська мова — з дитсадка

Тільки третина учнів у школах Південноукраїнська навчаються нині українською мовою, хоча серед мешканців міста енергетиків дві третини — українці. Розглядаючи на виїзному засіданні стан виконання Закону «Про мови в Україні», члени постійної депутатської комісії Миколаївської облради з питань культури, освіти, молоді, спорту та ЗМІ зазначили, що віднедавна в місті таки знайшли спосіб, як виправити становище. За сприяння батьків тепер 80 відсотків вихованців дитячих садків охоплено українською мовою: нею з дітьми спілкуються під час занять, ігор. Це дасть змогу формувати більше україномовних класів у школах.

✔ Черкаси

Двадцять п'ять тисяч — за образу

Саме стільки зажадав стягнути з редакції обласної газети «Черкаський край» суддя Придніпровського районного суду Черкас В. Грищенко, звернувшись до колег з Соснівського районного суду з позовом на видання.

«Черкаський край» опублікував кореспонденцію про те, як суддя обласного суду Б. Віниченко виграв справу у черкаського тролейбусного управління. За образу його честі і гідності у міському таксобусі суд під головуванням В. Грищенка присудив стягнути з тролейбусників 9 тисяч гривень на користь Б. Віниченка. Журналістка, яка готувала цей матеріал, виклала свою точку зору на неординарну судову подію.

Розцінивши матеріал як посягання на свою честь, гідність та ділову репутацію фахівця, В. Грищенко зажадав через суд стягнути з відповідачів 25 тисяч гривень за завдану моральну шкоду. Одночасно суддя звернувся з позовом і до газети «Місто», котра, на його думку, також завдала йому образ і шкоди. З черкаської міської газети В. Грищенко також зажадав 25 тисяч гривень...

Мал. Віктора ПОПОВА.

Головний компонент програми — туман

Шедевр бюрократичної фантастики

Точка зору

Цілком очевидно, що нашому багатостраждальному і розгубленому суспільству систематично підкидають, точніше — нав'язують, різні міфи, які аж ніяк не допомагають зрозуміти і всю складність ситуації в державі, і тим паче — її причини. Досить згадати щорічне дійство під гаслом: бюджет вирішує все! При цьому не згадують, що незалежно від строків ухвалення бюджету економіка неухильно падає вниз. А нещодавно виник міф новий, який подають з таким самим захопленням, як у минулому обіцяли, що ми житимемо за комунізму: світле майбутнє на нас чекає тільки у зв'язку з розроблюваною урядом програмою «Україна-2010».

Одразу постає питання про статус цієї програми. Нагадаю про усталену в світі практику, коли новопризначений уряд у стислий термін подає до парламенту програму діяльності на час своїх повноважень. Щось схоже є й у нашій Конституції, проте в нас уряд, сформований в середині 1997 року, таку свою програму подав до Верховної Ради лише наприкінці жовтня 1998-го. І це за ситуації, коли суспільство упритул підійшло до межі, за якою — саме існування держави, коли є життєва потреба назвати причини та помилки, що породили кризу, і гранично чітко — способи їх виправити. Тому, на моє глибоке переконання, казати нині слід саме про цей офіційно внесений до ВР документ.

Сказати, що програма справила на мене гнітюче враження, — не сказати нічого. Одразу видно, що, попри більш як рік роботи, остаточний текст народився у поспіху, що упорядники, отримавши пропозиції від відомств, не змогли не те що уникнути стильових помилок, а просто не помітили численних повторів і, що ще гірше, внутрішніх суперечностей надто багатослівного, документа на 75 сторінках. Приміром, мало того, що в різних розділах наведено схожі заходи з підтримки підприємництва, поряд (в іншому розділі, який, схоже, готували інші люди) вже планують збільшення бюджетних надходжень від ліцензування, патентування, сертифікації та інших видів державного регулювання підприємництва.

Документ переповнений якимись дрібними пунктиками, які ставлять завдання не те що для підприємств, а навіть для окремих цехів. Неймовірно, на такому рівні планується у невідомо якому році на мало кому відомому заводі освоїти виробництво «сталевих ванн сучасного дизайну»!

Проте не менше сумнівів спричинює і здійсненність інших, значно серйозніших завдань. Лише один приклад з авіабудування, про пріоритетність якого сказано й говорять так багато, що просто не має бути сумнівів у поінформованості державних мужів про стан справ. Виступаючи у Верховній Раді 13 жовтня (за 10 днів до подання програми), Прем'єр-міністр серед досягнень уряду назвав налагодження «...виробництва якісно нової експортноспроможної продукції у літакобудуванні — літаки Ан-140 та Ан-70». Можливо, й не зовсім скромно приписувати заслуги зі втілення таких довгострокових проектів на рахунок уряду, у відомстві якого вони були близько року, та байдуже, було б справу зроблено. Але чому ж тоді у програмі записано, що лише в 1999 році планують завершити льотні та сертифікаційні випробування обох літаків і, зрозуміло, тільки після цього почати їх серійний випуск? Та це ще не все! Минає ще лишень місяць, і міністр промполітики на засіданні КМ заявляє, що проекти створення літаків — на критичній межі, що серйозне відставання у їх випробуваннях ставить під загрозу призначені терміни. І, займаючись таким самоошуканством, ми ще сподіваємося на співробітництво із західноєвропейськими країнами.

Проте головне не в цьому, а в тому, що основний документ уряду не називає причини жахливої кризи, яка повсякчас лихоманить країну, а просто ухиляється від відповіді на такі запитання, намагаючись багатослівними і нездійсненними обіцянками довести те, чого довести не можна: що нічого страшного не відбувається, що можна в наявній системі економічних координат за допомогою методів, які, по суті, дискредитували себе, цю кризу подолати. Усе це так нагадує типові й за нещодавніх часів намагання приписок і типову фразу з обвинувачувальних висновків: «прагнучи створити видимість добробуту...». Та чи можна дозволити державним мужам опускатися до рівня якогось начальника занепалого БМУ?

Адже не могла економіка такої держави, як Україна, безпричинно деградувати за останні роки. Це могло статися лише під впливом якихось могутніх чинників, що майже зруйнували і промисловість, і сільське господарство, і транспорт, і багато іншого. Тобто чинників всеохопних, назвати які не наважуються автори програми. На моє глибоке переконання, головний із цих чинників — згубна грошово-кредитна політика, яка цілковито не відповідає суті того, що відбувалося й відбувається в Україні. Скористаймося даними з публікації людини обізнаної, хоча вона й уникає оцінки правильності такого вибору — В. Пинзеника. Так от, коли на 01.01.1993 року на 100 гривень ВВП перебувало в обігу 50 грн., то на 01.01.1995-го — 26,7, а на 01.01.1997-го — лише 11,1 грн. Треба сказати, що провідні країни світу підтримують цей показник на значно вищому рівні — і це на тлі стабільного розвитку потужної ринкової інфраструктури! Цілковитою протилежністю була й залишається ситуація в нас. Пригадаймо, як до початку життєво необхідних ринкових перетворень було знесилено нашу економіку.

У 1992—1993 роках просто нездарно, в найгірших традиціях командної економіки, без якихось спроб пом'якшити цінові удари було здійснено перехід до так званих світових цін на енергоносії. Так звані тому, що внутрішні ціни, які визначали за вельми сумнівними методиками, були вочевидь завищені. Далі почали діяти об'єктивні закони економіки — зростання рівня цін спричинило колосальний спад виробництва. Саме тут була абсолютно необхідна вивірена грошово-кредитна політика, спрямована на пом'якшення труднощів перехідного періоду, але, по суті, пожежу вимивання обігових коштів, яка розгорілася, розпочали гасити бензином, зменшуючи рівень монетизації ВВП. І саме неспроможність послабити зашморг такої політики прирікала на невдачу всі спроби поліпшити ситуацію.

А що ж планує робити Кабмін у цій життєво важливій сфері? От що: «Налагодити більш тісну співпрацю Кабінету міністрів України і Національного банку України у формуванні і реалізації узгодженої фінансової та грошово-кредитної політики». Не знаю, хто як, а я пригадую класика: «...все это было бы смешно, если бы не было так грустно».

Цілком імовірно, що ця неспроможність спричинена й залежністю від Міжнародного валютного фонду, яка дедалі зростає, та інших фінансових організацій, без чиїх кредитів, як дехто стверджує, вже взагалі неможливо залатати дірки в бюджеті. Інші саме диктат МВФ називають причиною наших незгараздів, хоча за всіх часів священним правом кредитора було визначати умови кредитування, а позичальника ніхто не змушував брати кредит на неприйнятних для нього умовах. Але коли вже гроші взято, вся відповідальність лягає на позичальника.

Читаючи численні пасажі про структурні перетворення, важко позбутися думки, що автори не зовсім чітко уявляють, про що все-таки йдеться, якщо на самому початку, оцінюючи нинішній стан, в одному розділі на сусідніх сторінках зазначено і про відставання у здійсненні структурних реформ, і про відсутність реальних структурних змін в економіці. Та воно й не дивно, якщо досі жодний уряд не зміг чіткіше визначитися з тим, який саме зміст закладають у це поняття, які його цілі. І цей документ лише обіцяє підготувати програму структурної перебудови економіки на 1999—2003 роки. Знову слова, слова, а насправді ці перетворення провадяться повним ходом, але у вкрай згубному напрямі — стрімко зменшується частка високотехнологічних і наукоємних галузей, морально й фізично старіють їхні основні фонди, знижується кваліфікація персоналу, зате високою стала частка сировинних галузей, що дедалі більше надає нашій економіці типово колоніального характеру. Ступінь цієї деградації, відставання від усього світу, яке дедалі зростає, характеризують сухі цифри зведення Держкомстату: торік лише 3% підприємств запроваджували прогресивні технології, майже 90% не працювали над підвищенням технічного рівня продукції.

Не можна не сказати ще про одну нагальну проблему, яка також не має розв'язання впродовж кількох років і на тому самому рівні відображена у програмі. Вже цілком зрозуміло, що не виправдалися сподівання на бліцприватизацію як на панацею. Зрозуміло, що цей процес так само тривалий, як і потрібний, тим паче за умов нашої руїни. Звідси випливає, що протягом досить тривалого часу частка державної власності, причому і в галузях, життєво важливих для країни, залишатиметься значною, роблячи такою ж значною проблему ефективного управління цією власністю. Те, що наша держава так і не стала поки що дбайливим власником, видно на кожному кроці, а кидання вусібіч і хитання уряду також значною мірою спричинені «порадами» міжнародних організацій, які не розуміють у цьому разі особливостей України. Адже в них — величезні потужні корпорації з оборотами, що перевищують ВВП багатьох не маленьких країн, і корпорації ці здатні на багато що і без допомоги урядів (хоча від неї потрібної миті і не відмовляються). А в нас — уламки колишніх союзних міністерств, уривки технологічних циклів, і стати їм засобом задоволення потреб суспільства без активної ролі держави навряд чи можливо. Я в жодному разі не закликаю до віджилого адміністрування (позаяк директором заводу пропрацював чотирнадцять років і добре вивчив усі його недоліки), але без певних координаційних органів країна приречена на відставання. Програма, з одного боку підтримуючи беззмістовне гасло переходу від галузевого управління до функціонального, рясніє цифрами вироблення того і цього у штуках, не відповідаючи на просте запитання, хто за ці штуки і як відповідатиме: міністерства, Фонд держмайна, місцеві адміністрації або сумнівної необхідності ще одна нова контора — Агентство з управління державними корпоративними правами.

Чимдалі читаєш програму, відчуваєш, як вичерпується запал її авторів, а це ж визнані майстри жанру бюрократичної фантастики. І якщо ще в середині вони бадьоро обіцяють нам небачені звершення на кшталт освоєння виробництва високоякісного фракційного щебеню або організації випуску високоякісної крейди, то потім дедалі більше збиваються на скоромовку, незрозумілі загальні фрази. Скільки вже сказано на найвищих рівнях про величезні розміри тіньової економіки і шкоду, якої вона завдає. А організована злочинність і корупція? Та згадано про ці проблеми лише на 69-й сторінці після спорту і туризму, і то геть неконкретно. Для питань обороноздатності країни місце й узагалі знайшлося лише на 72-й сторінці, і викладено їх тією самою скоромовкою. Це тоді, як серед найгостріших проблем війська постала проблема, як нагодувати особистий склад.

Звісно, в межах газетної статті неможливо не те що дати аналіз усієї програми уряду, а й навіть зусібіч розглянути якийсь окремий аспект. Лише парламент остаточно оцінить цей документ. А для мене він став ще одним свідченням відсутності у нинішнього Кабміну нових підходів до подолання загальної кризи, з усіма для всіх нас наслідками. Та й самі члени уряду намагаються про цю програму згадувати якомога рідше. Та чи не здається вам, шановні читачі, що й у нової програми, а вона аж ніяк не може замінити передбачену Конституцією, вельми мало шансів вивести країну з кризи?

Віктор ПЕТРОВ,
народний депутат України 12-го скликання.

Порятуймо запорозьку чайку!

Практично цілу козацьку чайку — символ українського мореплавства знайдено на дні Дніпра біля острова Хортиця

Ми так давно її шукали

На сьогодні в Україні не збереглося жодного морського судна, що належало запорозьким козакам. За три десятиріччя, крім численних суднових деталей, знайдено чимало предметів побуту, спорядження та озброєння, які пов'язані з існуванням Хортицької Січі (1553—1559 pp.), походами козаків XVIII століття та діяльністю запорізької верфі (1736—1739 pp.). Увесь цей час наполегливі пошуки гідроархеологічних пам'яток біля острова Хортиця веде Запорізька експедиція підводних археологічних робіт.

Георгій ШАПОВАЛОВ, основоположник підводної археології на Запоріжжі, нині директор Запорізького краєзнавчого музею:

— Усі знають, що таке чайка для духовності українців, українського козацтва. Це — образ, котрий сьогодні, мені здається, має бути на монетах України, як судна вікінгів на монетах шведів... Понад три десятиріччя не тільки в Дніпрі біля Хортиці, а й у Чорному морі, і в Дунаї, і в Дністрі — у великих і малих річках України — шукали таку пам'ятку. Та доля розпорядилася так, як воно і має бути: чайку знайдено саме біля Хортиці. Там, де її багато років і шукали.

Доля дає нам рідкісну можливість мати цю перлину. Не вберегти її буде ганьбою. Хоча такого, переконаний, не може трапитись. Чайка має бути врятована!

Георгій КРОПИВКА, генеральний директор Національного заповідника «Хортиця»:

— Хоча протягом останніх трьох років заповідник не фінансується, наші науковці не сиділи склавши руки. Ось і хлопці з відділу археології працюють більше на ентузіазмі, залучають на допомогу школярів, студентів та аматорів. І навіть за таких умов змогли зробити цікаві історичні відкриття і на самому острові, й навколо нього, у Дніпрі. Торік вони відкрили святилище — одну з культових споруд II—IV століття до нашої ери. Подібних загалом по Україні знайдено одиниці. А в такому вигляді, як у нас, зовсім мало.

Ще важливіша їхня знахідка — перша не тільки у нас, а й в Україні — судно козацької доби. На щастя, воно збереглося краще, ніж усі попередні знахідки.

«Я провалився у... XVIII століття»

Валерій НЕФЕДОВ, керівник Запорізької експедиції підводних археологічних робіт Національного заповідника «Хортиця», завідувач відділу охорони пам'яток історії та архітектури, «автор» знахідки, який у травні 1998 року «провалився у XVIII століття»:

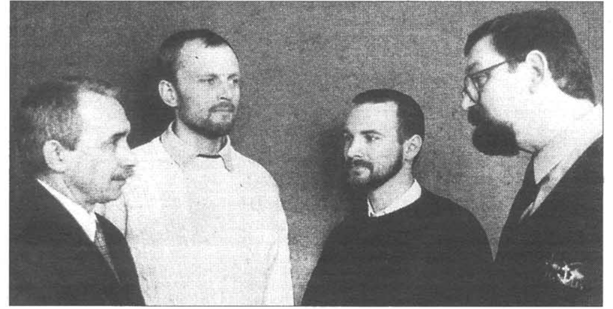
— Знахідка стала можливою завдяки весняній повені 1998 року, під час якої на одній із ділянок русла Старого Дніпра було змито 3—5 метрів шару грунту й на глибині до 10 метрів оголилося старовинне дерев'яне судно.

Протягом кількох місяців ми провели попередні роботи з вивчення та дослідження знахідки. З'ясували, що судно датується першою половиною XVIII століття, мало завдовжки 18—20 метрів. Попри те, що його корпус переламаний, носова та кормова частини збереглися практично на сто відсотків. Більша частина корпусу перебуває ще під грунтом. Саме завдяки товщі грунту було забезпечено охоронність судна. А належить воно до типу запорозьких: козацьких лодій або чайок, креслення яких дійшли до нашого часу. Їх залишив галерний майстер Андрій Алатчанінов. Складені вони у 30-х роках XVIII століття. Виявлене судно повністю відповідає конструкції та розмірам наведеного креслення.

Керували ним за допомогою 24 весел — по 12 з кожного борту. Судно дуже вузьких пропорцій: довжина — 18—20 метрів, ширина — 3,5 метра, що відповідає традиціям запорозького суднобудування XVI—XVIII століть й насамперед опису запорозької чайки французьким інженером Бопланом. Він залишив у першій половині XVIII століття найважливіше для нас джерело — креслення чайки.

На озброєнні цього судна було 4 корабельні гармати — фальконети. Дві з них встановлювали у носовій частині, дві — в кормовій. Як і чайки XVI—XVII століть, судно могло вміщати 40—50 воїнів, мало всі якості морського корабля. Протягом віків було вироблено стиль таких суден, що давав змогу вести бойові дії як за умов Дніпра, так і Чорного моря.

На відміну від суден запорозьких козаків XVI—XVII століть, чайка XVIII століття, знайдена нами, збудована під впливом західноєвропейського суднобудування — передового на той час. Тобто судно збудоване вже не на довбній системі, а на кільовій.

Історична довідка

З книги Миколи Киценка «Хортиця в героїці і легендах» (автор, працюючи заступником голови Запорізького облвиконкому, був одним з ініціаторів увічнення славетних сторінок українського козацтва, за що й постраждав під час боротьби з націоналізмом разом з тодішнім заступником голови Ради Міністрів УРСР, академіком П. Троньком, учнем М. Брайчевським, О. Компан, О. Апанович, Я. Дзирою...):

«1734 року царський уряд дозволив запорожцям повернутись на старі місця. Приїхавши з татарських Олешок, вони заснували Нову, або Покровську, Січ. Частину своїх військ запорожці тримали на Хортиці. Сюди згодом прибули й російські солдати: починалася російсько-турецька війна... У війні 1735—1739 років запорожці виступали в складі російської армії... Уже в перші місяці війни Хортиця стала одним з центральних сигнальних пунктів... У той час острів виконував й іншу важливу воєнну місію: тут будували запорізьку корабельню, російське командування намагалося якомога скоріше створити міцну Дніпровську флотилію. На Малій Хортиці активно йшло виготовлення козацьких човнів. Начальник російської гребної флотилії під Очаковом віце-адмірал Бредель доносив Адміралтейській колегії, що вирішено збудувати 500 двадцятичотиривесельних дубів...»

Максим ОСТАПЕНКО, член експедиції, науковий співробітник заповідника:

— Під час російсько-турецької війни було збудовано багато запорозьких чайок. Після штурму Очакова флот підійшов до Хортиці, тут перезимував. Одначе чума, що розгулялася під час війни, забрала багатьох із флотських команд. Судна ж, лишившись без нагляду, частково були знищені льодоставом.

Перевірка на зрілість

Анатолій БОЙКО, керівник Наукового товариства імені Якова Новицького:

— Історія кораблебудування для кожної цивілізованої країни є предметом особливої гордості. Не тільки тому, що кораблі протягом віків мали велике економічне та військове значення, а й лишалися важливим духовним аспектом. У багатьох країнах кораблі, підняті з дна моря чи річок, стали національними символами: судна вікінгів для Норвегії, флагман військового флоту «Ваза» для Швеції, лінкорн «Вікторі» для Великобританії. Запорозькій чайці менше пощастило. Нині ми не маємо жодної «живої» чайки. Тож знахідка наших підводних археологів — це більш ніж просто важлива подія. Але вони, як і Національний заповідник, не в змозі власними силами вирішити питання підйому й збереження чайки. Для цього потрібна державна, державно-громадська програма. Така програма — той пробний камінь, на якому має відточуватись зрілість самої держави.

Георгій ШАПОВАЛОВ:

— Завдання зрозуміле для всіх. Але в державі сьогодні бракує коштів. Ми це розуміємо, і ніхто, мабуть, їх сьогодні в держави просити й вимагати не повинен. А тому проблема має бути піднесена на загальнодержавний рівень, до її розв'язання треба залучити всіх. Зокрема, людей заможних, які мають праведні гроші. Треба використати й передвиборну ситуацію. Той із державних діячів, хто підтримає цей національний проект, матиме на свою підтримку голоси людей, котрим не байдужа духовність.

Ми знаємо, що не оминає увагою подібні проекти шановний голова НБУ Віктор Ющенко. Торік він виявив небияку зацікавленість у спасінні — а там уже й справді рятувати нічого! — Запорозького дуба на Верхній Хортиці. Певен, що на цей проект він обов'язково відгукнеться.

Михайло СИДОРЕНКО, заступник голови Запорізької обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури:

— Це — пам'ятка не тільки національного, а й міжнародного значення. Оскільки вона не може довго чекати, то треба бити в усі дзвони. Зокрема, звернутися й до Верховної Ради України, до Міжнародної організації охорони пам'ятників, до ЮНЕСКО.

Максим ОСТАПЕНКО:

— В Інтернеті вже є сторінка, присвячена пам'яткам Хортиці. Її розробив старший науковий співробітник заповідника Дмитро Кабалія. Увесь світ має доступ до неї. Днями на нашу вебсторінку надійшов лист від директора Англійського союзу підводників, який запропонував через систему Посольства Великої Британії в Україні допомогти нашому проекту. Вийшов на зв'язок і голландець Єжи Гавронськи, який очолював експедицію з урятування судна «Амстердам» біля берегів Англії. Він, до речі, бував на Хортиці, зняв у нас фільм.

Вода й камінь точить...

Валерій НЕФЕДОВ:

— У зв'язку зі зміною гідрорежиму Дніпра та іншими чинниками, пов'язаними з діяльністю людини, наша знахідка (особливо майже 7 метрів вимитої з грунту корми) руйнується. Оголені частини дуже швидко обростають колоніями морського молюска.

За нашими оцінками, доля відвела пам'ятнику, якщо не здійснити вчасно підйому та консервації, 3—4 роки. Ні за які гроші потім його не відродиш.

Максим ОСТАПЕНКО:

— Найскромніша вартість проекту врятування запорозької чайки — з дослідженням, підйомом, консервацією, модифікацією — понад 70 тисяч доларів. Ще не відома схоронність деревини — наявність у ній клейковини, яку потрібно буде замінити консервантом.

Та для нас, українців, хорошим прикладом для наслідування є порятування шведського судна «Ваза». Там усе також починалося з організації комітету спасіння, який згодом переріс у Національний комітет. Після цього шведи зуміли зрушити справу з мертвої точки. У нас схожа ситуація, й не варто винаходити велосипед.

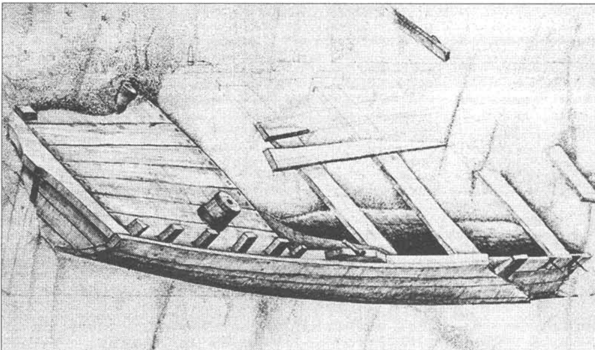
Георгій ШАПОВАЛОВ:

— Щодо наукового аспекту (не тільки виявлення, а й проведення підводних археологічних розкопок, підйому), то тут за 30 років у нас уже є неабиякий досвід. Запоріжці в цій справі — лідери не тільки в Україні, а й навіть у колишньому Союзі. Ще 1971 року ми провели мікроподібну операцію. Тоді було піднято точнісінько таку ж носову частину такого самого корабля завдовжки 9 метрів. І майже з таких само глибин.

Скажу відверто: це було зроблено трохи необдумано, й усе уперлося в проблему повної відсутності бази консервації. Тому та частина судна була законсервована найпримітивнішим, але найнадійнішим тоді способом: прийшла рота солдатів, викопала величезну яму на березі, куди знову закопали знахідку. Лежить вона там і дотепер. Зрозуміло, це — не сучасні підходи і нині таку операцію проводити немає сенсу.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

На знімках: (зліва направо) Георгій Шаповалов — основоположник підводної археології на Запоріжжі, Валерій Нефедов — нинішній керівник гідроархеологічної експедиції, Максим Остапенко — член експедиції, Анатолій Бойко — керівник Наукового товариства імені Я. Новицького; креслення розташування кормової частини відкритої Валерієм Нефедовим запорізької чайки, зроблене членом експедиції Дмитром Кабалією.

Фото В'ячеслава ТАРАСЕНКА.

У номер

✔ Львів

«Оковита» потребує ока

Рішення сесії обласної ради «Про впорядкування торгівлі лікеро-горілчаними виробами» виконується незадовільно. Такого висновку дійшли учасники засідання робочої групи при координаційному комітеті з боротьби з корупцією та організованою злочинністю.

Вже цього року виявлено чотири підпільні цехи з виготовлення горілки. Нещодавно у Кам'янсько-Бузькому районі вилучено 27 тонн спирту, що мав перетворитися на саморобну горілку.

✔ Донецьк

Майбутнє концерну буде різнокольоровим

Дільницю з переробки пластмас відроджено в горлівському концерні «Стирол». Одним із нових видів продукції стали коробки для компакт-дисків (CD-бокси). Виготовлене заводчанами обладнання гарантує якість товару. В інженерно-проектному інституті концерну відкрито й нову дослідно-експериментальну лабораторію. Це дасть змогу розширити кольорову гаму товарів із пластмас і в майбутньому налагодити виробництво сучасних лаків, фарб і клеєвої продукції.

✔ Хмельницький

«Дісталися» й до енергоринку

Схоже, що правоохоронцям краю набридло спостерігати за вакханалією на енергоринку області.

Спочатку терпець увірвався у працівників служби боротьби з економічними злочинами Зарічанського райвідділу міліції. Вже на початку року вони передали матеріали до суду майже на 50 осіб.

Бурхливу діяльність у цьому напрямі розгорнув і новий прокурор Хмельницької області Іван Сибіга. Органами прокуратури заявлено 118 позовів у арбітражні суди на 16 млн. гривень. Уже відшкодовано 5 млн. грн. Крім цього, за наслідками прокурорських перевірок стягнуто податків та інших платежів до бюджету на 1,2 млн. грн. Порушено дев'ять кримінальних справ.

✔ Вінниця

Як гукнеш, так і відгукнеться

Правоохоронці провели обшуки у кабінетах начальника фінансового управління Вінницької облдержадміністрації і його заступника. Те саме зроблено в їхніх квартирах. Взято також під варту відомого підприємця, який був у добрих стосунках з деякими представниками влади. Порушено карну справу за одним із фактів діяльності футбольного клубу «Нива»: його керівництво, з'ясовується, займалося не лише футболом — через цю структуру йшов на бартер цукор, меляса, інша сільськогосподарська продукція.

Силові структури не пояснюють, чому саме тепер розпочалася велика чистка (кажуть, вона ще матиме продовження).

✔ Кіровоград

Не доведеш, доки не вкрадеш

Група кіровоградців примудрилася поцупити з будівельного майданчика... підйомний кран і в розібраному вигляді здати його в металобрухт. Непереливки буде й приватній фірмі «Універсал», у приймальному пункті якої працівники міліції цей кран відшукали.

Пункти прийому металобрухту взагалі стали справжньою бідою для Кіровограда. Шукачі легкої наживи сплюндрували майже всі пам'ятники і пам'ятні знаки, з вулиць міста позникали каналізаційні люки та металеві урни для сміття.

Протягом тривалого часу працівники правоохоронних органів дивилися крізь пальці на подібні злочини. Останнім часом діяльність міліції у цьому напряму активізувалася. Дякувати за це кіровоградці перш за все мають журналістам міської «Вечірньої газети». Вони власним прикладом довели, що украсти серед білого дня з людної вулиці каналізаційний люк, а потім здати його за десять гривень до приймального пункту надзвичайно просто. Своїм вчинком вони позбавили міліцію основного аргументу, а саме — що такі речі здати у приймальний пункт неможливо.

✔ Фотофакт

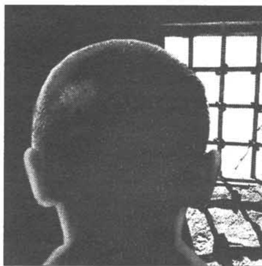
У Миколаєві внаслідок кримінальних розборок у легковику загинув пасажир, а водій з опіками та важкими травмами потрапив до лікарні.

Фото Бориса РИБАКОВА (ДІНАУ).

4. Це гірке слово «воля»

Нотатки із зони

Перші числа грудня були вкрай суворими. Дошкуляв сильний мороз, пробирався крізь ватяні фуфайки. Люди стояли на перевірці, переминаючись з ноги на ногу. Прапорщики з військового наряду перераховували останній загін.

— «Увага! — прохрипів селектор. — Перевірку закінчено!».

Перемерзлі зеки жвавим потоком кинулися по бараках.

У п'ятому локальному секторі засуджені зібралися у велике коло. Заварили відро чаю з нагоди мого звільнення. Зеки бажали мені всього найкращого по той бік огорожі. Здавалося, що я заново народжуюся.

Окинувши зону прощальним поглядом, я пішов по стометрівці і більше не оглядався.

У перші дні волі друзі влаштовували вечори в затишних місцях. Я навіть не помічав, як пролетіли тижні. Життя било фонтаном.

Та ось настав час думати про роботу. Куди влаштуватися? І ким? Непогано було б до друзів на фірму. Але, на жаль, вакансій немає. «Ти зачекай, — казав один із них, — тільки-но з'явиться щось підходяще, я повідомлю».

Чекати довелося місяць, другий, пішов третій.

Влаштовуюся на фірму з двотижневим іспитовим терміном. Комерційний директор дав гарантії, хоч і не дуже обнадійливі.

— Якщо ви нам підійдете, залишитеся постійно.

Я виконував будь-яку роботу, піднімав і перетаскував важкі речі. Радувала можливість реального заробітку. На жаль, настало розчарування.

Через два тижні мене звільнили. Фірма використовувала безплатну працю претендентів. Потім звільняла робітників, які її нібито не влаштовували. Кожні два тижні з'являлися вакансії, що поповнювалися новими жертвами дармової праці.

Пізніше я потрапив до центру зайнятості. Маленьке приміщення з вузькими коридорами, що давно не бачило ремонту, забите безробітними. Зайняв чергу. Коли ввійшов до кабінету, жінка-програміст запропонувала сісти.

— Яка у вас спеціальність? — спитала вона.

Було соромно признатися, що у мене її немає.

— Бачите, я не встиг оволодіти хоч якоюсь спеціальністю. Був засуджений. З дня звільнення минуло три з половиною місяці. На навчання — немає коштів. Влаштуватися на роботу — немає можливості.

— Так ви з колишніх ув'язнених? Хто ж вас візьме на роботу?

— Отже, ви мені нічим не допоможете?

Жінка, не відповівши, почала стукати по клавіатурі комп'ютера.

— Спробуйте рекламним агентом, — запропонувала вона.

Рекламна фірма містилася в одній з квартир житлового будинку. Вигляд мала досить сумнівний. Телефона не було. Це було дітище реформ, яке однієї прекрасної миті зникає, залишивши співробітників без зарплати, а клієнтів без грошей. Я не став ризикувати.

Набираю номер телефона старого знайомого.

— Слухаю, — підняв трубку Андрій, друг дитинства.

Я представився.

— Дружище, скільки зим, скільки літ? Як твої справи?

Я коротко розповів про останні події і про проблему працевлаштування.

— На сьогодні нічим допомогти не можу, — відповів Андрій, — але ти не засмучуйся. Тільки-но буде змога — я повідомлю.

Чекаю досі. Намагаюся знайти вихід, але безрезультатно. Думка про те, як заробити на життя, постійно непокоїть мене.

Відчуваю, якщо не вирішу проблему — залишиться єдиний вихід — кримінал. І тоді знову конвой, грати, вартові на вишках. Як не хочеться! Триматимуся, скільки вистачить сил.

Артур П.

(Початок у №№ 53, 58, 62)

Мобілізаційна філософія: з кількості — в якість! Але як?..

Армія

Сучасна мобілізаційна концепція української армії зводиться до відомого закону діалектики — перехід кількості в якість. Проте на практиці втілення цієї ідеї наражається на недостатній щодо кількості призовний контингент і, на жаль, дуже низьку його якість.

1 квітня, і це не жарт, а цілком відповідальний державний захід, в Україні стартував черговий призов громадян на строкову військову службу. Цієї весни держзамовлення на призовників становить 51,3 тисячі осіб. У контексті скорочуваної чисельності нашої армії начебто й небагато. Але, згідно з чинним Законом «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» поголять потилиці цього разу лише 6% громадян призовного віку. А це близько 50 тисяч юнаків. Із загальної чисельності громадян, які доросли до армійського віку, 94% не підлягають відправленню у війська або мають право на відстрочку.

За словами начальника Головного організаційно-мобілізаційного управління МО України генерал-лейтенанта Миколи Матюхи, виконувати свій громадянський обов'язок в армійських лавах сьогодні нема кому. Із мобілізаційних списків викреслюються юнаків, котрі мають 5-й ступінь обмежень у здоров'ї (спеціальна медична градація для призовників), а також ті, хто має судимість, незалежно відбували вони покарання чи ні.

Уже давно не таємниця, що українська армія за своїм соціальним складом і рівнем освіти особового складу поступово перетворюється на робітничо-селянську. Така ситуація, на думку генерал-лейтенанта Матюхи, склалася через недосконалість чинного законодавства, згідно з яким «найкращі призовні ресурси ухиляються від виконання конституційного обов'язку».

Досі вуз був для багатьох єдиною легітимною можливістю відкласти зустріч з казармою. Поки що поправки до Закону «Про загальний військовий обов'язок та військову службу» щодо пільг для студентів-призовників не прийнято. Але найближчим часом парламент повернеться до цього питання. А поки що громадськість активно обговорює майбутні зміни в мобілізаційній політиці та пропонує свої варіанти. Більшість сходиться на необхідності мати професіональну армію.

Начальник Головного організаційно-мобілізаційного управління МО України не проти професіональної армії, але не знає, де взяти гроші на її фінансування. За найскромнішими підрахунками, грошове забезпечення військовика за контрактом становить близько 5 тисяч гривень на рік. І навіть такі мізерні, порівняно із західними розцінками на контрактника, суми не витримає український військовий бюджет, який цього року затверджено в розмірі 1,7 млрд. грн.

Нещодавно під час обговорення «військової» теми

у Верховній Раді народний депутат О. Шеховцов запропонував свій варіант розв'язання мобілізаційного питання. Він також виступає за професіональну армію, але набирати її радить із безробітних громадян України... Тим самим пан Шеховцов береться вбити відразу двох зайців: розв'язати проблему безробіття й укомплектувати Збройні сили України. Щоправда, ця смілива пропозиція не викликала ентузіазму в військовому відомстві країни. «Зайвих» людей у Збройних силах сьогодні доста і без цивільного «ополчення». І якби нашу армію нормально фінансували, то, мабуть, багато хто — і висококваліфіковані військові спеціалісти, і студенти — прийшов би служити до її лав на контрактній основі. А поки що маємо те, що маємо...

Ольга ВАУЛІНА.

Кримінал

Картопля вартістю в життя

Жахливий випадок стався в селі Цибулевому Знам'янського району Кіровоградської області. У колодязі поблизу одного із житлових будинків було знайдено понівечений труп 14-літнього підлітка.

Напередодні батько послав його до сусіда по картоплю, яку той був винен. Хлопець довго не повертався, і, не дочекавшись його, батько ліг спати. Лише вранці забив тривогу...

З'ясувалося, що раніше судимий сусіда, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, замість віддати борг, накинувся на хлопця, прив'язав його до ліжка і став катувати кухонним ножем. Потім ще живого кинув у колодязь.

На запитання про сліди крові на підлозі злочинець спокійно відповів:

— Я вбив собаку і викинув її у колодязь...

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

«Призовний перманент — за здоровий контингент!»

ВАТ «Коломийське автопідприємство» запрошує акціонерів взяти участь у загальних зборах товариства, які відбудуться 28 травня 1999 року за адресою: Коломия, проспект Михайла Грушевського, 94.

Початок зборів о 10.00.

Реєстрація акціонерів та їх повноважних представників проводитиметься з 8.00 до 9.30. Наявність документа, що посвідчує особу, обов'язкова.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління ВАТ «Коломийське АТП» про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії.
3. Затвердження доповнень до статуту.

Правління ВАТ «Коломийське автопідприємство».

КИЇВСЬКИЙ КОЛЕДЖ НЕРУХОМОСТІ

оголошує набір студентів на 1999 рік (на базі 9 та 11 класів)

за спеціальностями:

Фінанси. Бухгалтерський облік. Біржова діяльність.

при навчанні за всіма спеціальностями передбачено вивчення спецпредметів, які стосуються сфери нерухомості.

Термін навчання: **3** роки на базі 9 класів; **2** роки на базі 11 класів

Вступні іспити: **українська мова і математика.**

Для тих, хто вже працює у сфері нерухомості і має практичний досвід, діє заочне відділення. Термін навчання за спеціалізацією "Оцінка цілісного майна, операції з нерухомістю" спеціальності "Біржова діяльність" - до двох років.

Після закінчення навчання студенти отримують **диплом про вищу освіту першого рівня акредитації**.

Навчання платне. Система оплати диференційована.

Інформація за телефоном: *(044) 241-33-50*

Правління ВАТ «Вікторійське хлібоприймальне підприємство» запрошує своїх акціонерів на перші загальні збори, які відбудуться 28 травня 1999 року о 10-й годині в залі засідань ВАТ «Вікторійське хлібоприймальне підприємство» за адресою: 281630, Хмельницька область, Городок, вул. Щорса, 1.

Реєстрація акціонерів (їх представників) з 7.00 до 10.00 за місцем проведення зборів. При собі мати паспорт або доручення на право участі у зборах. Телефони для довідок: 2-13-65, 3-17-81.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про хід приватизації та фінансово-господарську діяльність акціонерного товариства за 1998 рік.
2. Затвердження нової редакції статуту.
3. Затвердження внутрішніх положень.
4. Вибори органів управління.
5. Розгляд пропозицій акціонерів, внесених до порядку денного згідно з регламентом зборів.

ГАЗ на базе шасси: ЗИЛ

"Киевреммех" реализует:

- **автовышки АП-17, ВС-18, ВС-22, АГП-28**
- **ассенизационные машины КО-503В;**
- **автоцистерны-молоковозы V=4 м³;**
- **тротуарно-уборочные машины Т-25;**
- **мусоровозы КО-413, КО-431, КО-440;**
- **поливомоечные машины КО-713;**
- **бульдозера ДТ-75, Т-170, Т-150;**
- **экскаваторы ЮМЗ, МТЗ, ЭО-3323А.**

Поставим по договору любую дорожно-строительную и коммунальную технику СНГ.

г. Киев, 252179, ул. Уборевича, 21-А

тел.: /044/ 450 3181, факс: /044/ 452 1846

3 червня 1999 року о 10.00 за адресою: Київ, Спортивна площа, 1, відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Наталя».

Порядок денний:

1. Звіт про діяльність ВАТ «Наталя» за 1998 рік.
2. Напрями подальшої діяльності ВАТ «Наталя».
3. Обрання правління товариства.
4. Обрання ревізійної комісії товариства.
5. Затвердження підсумків передплати на акції товариства.
6. Затвердження нової редакції статуту товариства.

2 червня 1999 року об 11.00 за адресою: Київ, Спортивна площа, 1, відбудуться загальні збори ЗАТ «Український інвестиційний фонд соціального захисту «Полінвест».

Порядок денний:

1. Про підсумки діяльності за 1998 рік.
2. Про виплату дивідендів за 1998 рік.
3. Про реорганізацію закритого інвестиційного фонду «Полінвест» у відкритий інвестиційний фонд.
4. Затвердження установчих документів відкритого інвестиційного фонду «Полінвест» (надалі — Фонд) та інвестиційної декларації.
5. Обрання правління Фонду.
6. Обрання спостережної ради Фонду.
7. Про випуск акцій Фонду.
8. Про випуск інвестиційних сертифікатів Фонду.

Інформація, що публікується емітентом у друкованих виданнях

Найменування емітента	Відкрите акціонерне товариство «Інжинірінгово-виробниче підприємство «Вніпітрансгаз»
Код ЄДРПОУ	00158652
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	№ 00158652 від 06.07.95, видано Виконавчим комітетом Старокиївської РНД Києва
Місцезнаходження	252023, Київ, Еспланадна, 20
Телефони	220-93-21, 227-51-00
Телефакс	(044) 220-01-40
Основні види діяльності	66000 — Проектування об'єктів газової промисловості
Кількість акціонерів	1430
Кількість власників облігацій	
Чисельність працівників	812
Статутний фонд (для ВАТ):	22230,00
— прості акції (кількість та частка у статутному фонді)	2223000; 100,00 %
— привілейовані акції (кількість та частка у статутному фонді)	0; 0,00 %
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	28.04.98
Найменування та місцезнаходження реєстратора	Закрите акціонерне товариство «Окма», Київ
Найменування та місцезнаходження торговців цінними паперами, з якими укладено договори на розміщення випусків ЦП	
Найменування та місцезнаходження юридичних осіб, уповноважених емітентом продавати (купувати) його цінні папери	ВАТ ІВП «Вніпітрансгаз», Київ
Найменування та місцезнаходження юридичних осіб, уповноважених емітентом виплачувати доход за його цінними паперами	ВАТ ІВП «Вніпітрансгаз», Київ
Термін виплати дивідендів (якщо вони будуть виплачуватися)	01.07. 99-30.07.99

Основні фінансові показники

Показник (значення вказуються у грн.)	Рік звітний	Рік попередній
1. Виручка (валовий доход) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	13792700,00	17379200,00
2. Балансовий прибуток (збиток)	3924100,00	3186500,00
3. Всього за активами балансу	23062000,00	17953200,00
4. Всього зобов'язань	8659000,00	7027900,00
5. Статутний фонд	22230,00	22230,00
6. Номінальна вартість акції	0,01	0,01
7. Нерозподілений прибуток	615100,00	290900,00
8. Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	0,28	0,13
9. Дивіденди, нараховані на одну просту акцію	0,10	0,04.

Відкрите акціонерне товариство «Будівельні матеріали та будівництво» повідомляє про скликання позачергових зборів акціонерів, які відбудуться 28 травня 1999 року о 12 годині за адресою: Дніпродзержинськ, 2-й Вовчанський провулок.

Порядок денний:

1. Утворення дочірніх підприємств.

Реєстрація акціонерів о 9 годині.

Правління.

Правління ВАТ «Миронівська районна аптека № 17» повідомляє про змінення порядку денного чергових зборів акціонерів, що відбудуться 23 квітня 1999 року.

Порядок денний:

1. Обрання робочих органів зборів (президії та лічильної комісії).
2. Про затвердження порядку денного та черговості питань порядку денного. Мотиви їх внесення.
3. Звіт голови правління про підведення підсумків діяльності ВАТ «Миронівська РА № 17» за 1998 рік та плани діяльності на 1999 рік. Про відносини, що склались між спостережною радою та виконавчим і контролюючим органами ВАТ. Затвердження звіту голови Правління та плану діяльності на 1999 рік.
4. Звіт голови спостережної ради ВАТ.
5. Звіт голови ревізійної комісії ВАТ.
6. Про внесення змін до статуту ВАТ.
7. Про внесення змін до положень ВАТ.
8. Про відкликання голови правління.
9. Про вибори голови правління.
10. Про виплату дивідендів.

Початок зборів об 11 годині, реєстрація учасників з 8 години. Місце проведення: м. Миронівка, вул. Пироженка, 3 (актовий зал пансіонату «Радон»).

Довідки за телефонами: 5-57-51, 5-14-50.

ВАТ «Розсадницький радгосп «Каштан» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 26 травня 1999 р. о 12-й годині за адресою: м. Луганськ, вул. Санюка, 1.

Порядок денний:

1. Звіт правління за 1998 р.
2. Звіт ревізійної комісії за 1998 р.
3. Затвердження звітів за 1998 р.
4. Різне.

Довідки за телефоном (0642) 52-72-28

Правління ВАТ «Микитівський гранкар'єр»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 4 червня 1999 р. за адресою: Миколаївська обл., Вознесенський р-н, с. Олександрівка.

Порядок денний:

1. Звіт правління за 1998 р.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту та балансу за 1998 р.
4. Різне.

Початок зборів о 10.30.

Реєстрація з 9.00 до 10.00.

Довідки за телефоном (8-05136) 2-81-70.

28 травня 1999 року відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Богуславський кар'єр»

Порядок денний:

1. Звіт правління про діяльність в 1998 році.
2. Звіт ревізійної комісії за 1998 рік.
3. Звіт спостережної ради.
4. Про форму випуску акцій.

Збори відбудуться о 13 годині за адресою: вул. Острів, 1, Районний будинок культури. Реєстрація акціонерів з 11.00.

Довідки за телефоном 5-28-59.

Відкрите акціонерне товариство "Рівне-АВТО"

Повідомляє про припинення діяльності Радивилівського дочірнього автосервісного підприємства "Авто" (р/р 26006301298 в Рівненському операційному відділі ощад-банку м. Радивилова, МФО 333368 ЗКПО 22579199, адреса: м. Радивилів Рівненської області, вул. О. Невського, 75) шляхом його реорганізації у філіал "Радивилівавтосервіс".

Правонаступником у повному обсязі прав та зобов'язань реорганізованого підприємства є ВАТ "Рівне-АВТО".

Претензії щодо зобов'язань реорганізованого Радивилів-ського ДАП "Авто" приймаються без обмежень за адресою філіалу: м. Радивилів Рівненської області, вул. О. Невського, 75.

Відкрите акціонерне товариство "Рівне-АВТО"

Повідомляє про припинення діяльності Дубнівського дочірнього автосервісного підприємства "Авто" (р/р 26001200623001 в АПБ "Україна" м. Дубно, МФО 333023, ЗКПО 24177909, адреса: м. Дубно Рівненської області, вул. Комунальна, 1) шляхом його реорганізації у філіал "Дубноавтосервіс".

Правонаступником у повному обсязі прав та зобов'язань реорганізованого підприємства є ВАТ "Рівне-АВТО".

Претензії щодо зобов'язань реорганізованого Дубнівсь-кого ДАП "Авто" приймаються без обмежень за адресою філіалу: м. Дубно Рівненської області, вул. Комунальна, 1.

Правление АО «Днепропетровский центральный универмаг»

сообщает, что собрание акционеров состоится 3 июня 1999 года в 14 часов по адресу: 320600, г. Днепропетровск, пр. К. Маркса, 52 (помещение актового зала, IV этаж).

Повестка дня:

1. Отчет правления за 1998 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Утверждение распределения прибыли за отчетный период.
4. Разное.

Начало регистрации акционеров — 13.00.

Наличие документа, удостоверяющего личность, обязательно.

Справки по телефону: 45-10-17.

ЗАТ «Ефект» повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 29 травня 1999 року об 11.00 у приміщенні актового залу АТ «Ефект» за адресою: м. Харків, вул. Георгіївська, 10.

Порядок денний:

1. Розгляд та затвердження змін до установчих документів.
2. Вирішення питання про придбання акціонерним товариством акцій, що випускаються ним. Про зменшення статутного фонду.
3. Про випуск акцій та реєстрацію емісії.
4. Про визнання недійсним раніше прийнятого рішення про вибори ревізійної комісії. Про обрання ревізійної комісії.
5. Різне.

Статутний фонд товариства зменшується на 264800 грн. у зв'язку з викупом АТ частини акцій у їх власників з метою анулювання цих акцій.

Статутний фонд товариства після його зменшення на визначену суму становитиме 1321600 грн.

Номінальна вартість акцій товариства не змінюється.

Для участі в зборах при собі мати документ, який посвідчує особу.

Телефон для довідок (0572) 27-18-77.

Реклама в газеті «Голос України» — тел. 441-89-34, факс 449-85-62.

У номер

✔ Київ

Здорова жінка — здорова нація

Учора в пологовому будинку № 6 відкрито Центр здоров'я жінки. Він є останнім досягненням партнерства між лікувальними закладами США та України, яке здійснюється під егідою Американського міжнародного альянсу охорони здоров'я (АМАОЗ).

Тут не тільки обстежуватимуться жінки, а й проводитимуться наукові семінари, інші освітні заходи з проблем охорони здоров'я кращої половини людства. Адже програма пропаганди здорового способу життя, яку АМАОЗ випробував у багатьох країнах світу, включає не тільки виявлення захворювань у жінок і дівчат на ранній стадії, їх лікування і спостереження за здоров'ям, а й просвітницьку діяльність.

✔ Одеса

Героєві–підводнику

Одеський міський голова Руслан Боделан видав розпорядження щодо спорудження пам'ятника легендарному підводнику Олександру Маринеско, який своїми подвигами зробив величезний внесок у розгром фашистської Німеччини в роки другої світової війни. Фінансувати роботи взялося АТ «Антос». До 9 травня новий пам'ятник має прикрасити магістраль міста, вже названу іменем героя війни.

✔ Миколаїв

Струм Олександрівської ГЕС

Державна комісія Міненерго прийняла до експлуатації Олександрівську гідроелектростанцію, яка складається з двох агрегатів загальною потужністю 10,5 мВт. Працюють вони поки що лише на чверть своєї потужності, оскільки позначка води в тутешньому водосховищі нижча проектної. На повну потужність ГЕС зможе вийти лише тоді, коли Миколаївська облрада дасть дозвіл на заповнення її водою до передбаченої проектом відмітки, чого поки що не зроблено.

Олександрівська ГЕС увійшла до складу Південно-Українського енергетичного комплексу, де окрім неї й АЕС ще передбачено і Ташлицьку гідроакумулюючу станцію, спорудження якої свого часу було заморожено й тепер ніяк не відновиться.

✔ Феодосія

Літо розпочнеться раніше

На місяць раніше мають намір підготуватися до курортного сезону у Феодосії, незважаючи на те, що офіційне його відкриття в Криму заплановано на 15 травня. Більшість оздоровниць міста знизили вартість путівок, щоб привабити вітчизняних і закордонних відпочивальників. За словами голови міськради Володимира Шайдерова, це значно збільшить надходження до бюджету.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Свята

На Великдень у душах завжди багато сонця

Пасхальної неділі похмура погода могла означати лише те, що небо ніби зайвий раз натякнуло: зосередьтеся, замисліться, які ви є, налаштуйтеся на доброзичливі нотки. А далі — святкуйте світлий Великдень.

На ранок після ночі Христового Воскресіння гарно вдягнений православний люд поважно йшов до храмів. Бажаючих посвятити паску та крашанки було значно більше, ніж місця на території церков. Віруючі вітали одне одного: «Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!».

Після обрядової частини люди верталися додому. А там — трапеза з усім найсмачнішим, що є в хаті. Звичайно, не всім нашим співвітчизникам цього весняного дня вдалося накрити по-справжньому багатий стіл. Проте, без сумніву, кожен намагався робити це хай без розкошів, зате від щирого серця. Так, як це буває лише на Великдень.

Ольга КРАСОВСЬКА, Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото).

На знімках: Великдень біля Покровського монастиря у Києві.

Ювілеї

Звідси починається дорога в космос

Дніпропетровське конструкторське бюро «Південне» —провідне наукове підприємство вітчизняної космічної галузі — відзначило 45-річний ювілей.

Як повідомив генеральний конструктор КБ Станіслав Конюхов, у другій половині квітня з космодрому «Байконур» буде здійснено запуск нової україно-російської ракети «Дніпро» (конверсійний варіант ракети SS-18) з супутником англійської SSTL на борту.

Торкаючись теми міжнародного співробітництва, він також повідомив про переговори, що ведуться останнім часом з італійськими партнерами про запуск супутника на борту модернізованого носія «Циклон».

Відзначивши успішний старт України в міжнародному проекті «Сі лонч», С. Конюхов висловив сподівання, що реструктуризація галузі, яка відбувається сьогодні, позитивно позначиться на фінансуванні замовлень, над якими працює КБ, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Спорт

Заочна дуель лідерів триває

✔ Футбол

Чемпіонат країни. Вища ліга. 20-й тур:. «Металург» Зп — «Нива». 2:1. 5 000. Демченко, 48, Моргунов, 70 — А. Капанадзе, 35. «Прикарпаття» — «Металіст». 1:2. 2 500. Забранський, 88 — Тофан, 12, Школьников, 76. «Кривбас»— «Карпати». 0:0. 22 000. «Таврія» — «Металург» М. 0:2. 9 500. Малокуцько, 35, Механошин, 67. «Ворскла» — «Шахтар». 1:2. 20 000. Костюк, 17 — Кривенцов, 47, Орбу, 55. «Зірка» — «Дніпро». 2:0. 7 000. Скіш, 32, Гусєв, 45. ЦСКА — СК. «Миколаїв». 2:0. 3500. Балацький, 48, Кріпак, 87. На 72-й хв. миколаєвець Женилeнко не реалізував пенальті. «Металург» Д — «Динамо». 1:4. 4 000. Жабченко, 29 — Хацкевич, 17, 90, Косовський, 20, Шевченко, 51.

«Шахтар» — 46 очок, «Динамо» — 43, «Карпати» — 37, «Кривбас» — 36, «Металург» М — 31 , «Металіст» —30, ЦСКА — 26, «Металург» Зп — 24, «Зірка», «Металург» Д — по 23, «Ворскла», «Нива» — по 22, «Таврія» — 21, «Дніпро» — 20, «Прикарпаття» — 14, СК «Миколаїв» — 10.

Суперечка «Динамо» й «Шахтаря» за лідерство в чемпіонаті триває. У киян, як відомо, є дві гри в запасі. Але не слід забувати, що в другому колі ці суперники зустрінуться в Донецьку 22 травня (27-й тур). Усе це, погодьтеся, додає турнірові особливої принади.

А тим часом донеччани під орудою нового наставника — Анатолія Бишовця — виграли другий поєдинок поспіль. Та й цього разу перемога далася їм нелегко. В Полтаві після першого тайму вони поступалися «Ворсклі», яку палко підтримували 20 тисяч глядачів (більше вболівальників у цьому турі було лише на стадіоні у Кривому Розі, де зустрічалися претенденти на «бронзу»), однак після перерви «Шахтареві» вдалося одразу двома точними ударами вирішити справу на свою користь.

А динамівці через день у Донецьку легко і красиво здолали «Металург». У цього матчу були певні мотиви психологічного характеру. Згадаймо, що в попередньому чемпіонаті донеччани і вдома, і в Києві обіграли «Динамо» з однаковим рахунком — 1:0. Пригадується, як 4 листопада позаминулого року в Барселоні місцеві журналісти допитували нас, що то за сила така — «Металург» із Донецька, котрий виграв у елітного клубу з Києва?..

У першому колі нинішнього чемпіонату кияни вдома взяли реванш 3:0 і от на полі суперника забили вже чотири м'ячі. А могли провести ще стільки ж.

Серед решти поєдинків виокремлю ще один, за участю іншого столичного клубу — ЦСКА. Армійці не зовсім вдало розпочали друге коло: поразка в Полтаві, нічия в Кіровограді. Зрозуміло, що для поліпшення психологічного здоров'я підопічним Володимира Безсонова, як повітря, потрібна була перемога. І команда здобула її. Хоча під кінець матчу успіх господарів повис, як кажуть, на волосинці. Воротар армійців Віталій Рева зачепив рукою півзахисника гостей Олексія Телятникова, але досвідчений капітан миколаївців В'ячеслав Жениленко пробив вище. Якась бездідповідальність, та й годі.

Утім, цей матч був цікавий ще й тому, що миколаївців, котрі перебувають над прірвою, нещодавно очолив 38-річний львів'янин Іван Калита. Сам колись добре грав за львівський СКА, хмельницьке «Поділля», кіровоградську «Зірку», має чималий тренерський досвід (тяжка травма змусила закінчити активні виступи у 27 років): працював і з дітьми, і з майстрами. З новим наставником до СК «Миколаїв» влився десяток нових гравців. Заради справедливості слід відзначити, що ЦСКА хоч і виграв, володів ініціативою, але й гості справили добре враження. Насамперед підкупили вони бойовим духом, великим бажанням битися до кінця. Погодьтеся, таке нехарактерно для команд, котрі, здавалося, вже приречені. Отож з усього видно, що Калита до Миколаєва приїхав не на день і не до кінця чемпіонату.

— Не знаю, на якому рівні виступатимемо в наступному сезоні, - каже він. — Але з Валерієм Рудаковим, який допомагає мені, намагаємося створити бойову команду, яка гідно представляла б Миколаїв — місто зі славними футбольними традиціями. Не приховую, нам дуже потрібна допомога місцевої влади і вболівальників...

Матчі 21-го туру відбудуться 17 квітня. Але один поєдинок — днем раніше. У Києві «Динамо» прийматиме «Кривбас». Матч лідерів обіцяє захопливу боротьбу. Його початок на динамівському стадіоні — о 19.00.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Правління Акціонерного банку «ЗЕВС»

повідомляє, що загальні збори акціонерів банку відбудуться 4 червня 1999 року о 12.00 за адресою: м. Київ, вул. Комінтерну, 15.

Порядок денний:

1. Про вибори Ради Банку.
2. Про вибори Правління Банку.
3. Про вибори Ревізійної комісії.
4. Про внесення змін та доповнень до Статуту Банку.
5. Про розгляд та затвердження внутрішніх положень Банку.
6. Про реорганізацію філійної мережі АБ «Зевс».
7. Різне.

Реєстрація акціонерів, які прибули на збори, починається 4 червня 1999 року об 11.00.

Для участі у загальних зборах акціонерів необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу акціонера.

Правління АБ «Зевс».

Колектив Української іноземної юридичної колегії висловлює щирі співчуття президенту Укрін'юрколегії Курдельчуку Д. М. у зв'язку з тяжкою втратою — смертю матері **Домніки Пилипівни.**

Редактор номера Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.

Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 197963.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311067.
1 2 3 4 5 6 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України